

Telített temetők – sírhelymegváltási gondok

Mindenszentek és halottak napjára készülve

Fotó: Szer Pálosy Piroska

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal alárendeltségébe négy köztemető tartozik, melyekben a szabad helyek száma – az egyházi felekezetek tulajdonában lévő temetőkben lévőkkel együtt – elenyésző. A Jeddi úti, a megyei kórház mögötti, a remeteszegi és a Nyár utcai központi temető is jó

gazdához illően, kitakarítva fogadja az eltávozott szeretteik végső nyughelyére érkező látogatókat.

Szer Pálosy Piroska

(Folytatás a 4. oldalon)

Nyárádtő

vereséggel kezdett

Vereséggel kezdte a labdarúgó-Románia-kupa csoportkörét a Nyárádtő. A 2. ligás Maros megyei együttes szerda délután 2-1-re alulmaradt hazai pályán a Szuperligában szereplő Nagyszebeni Hermannstadttal szemben.

2.

Önálló szerzői est a Silvestri-fesztivál keretében

Az idei októbert szinte teljesen kitöltötte az immár 34 éve évenként megrendezett Constantin Silvestri Nemzetközi Zenei Fesztivál.

5.

Amikor üdvözült lelkekről emlékezünk meg...

Halottak napján emlékezünk tisztelettel mindazokra is, akik jeltelen sírban pihennek, a sok ártatlanul meghalt katonára, a véltlen áldozatokra, a közösségépítőkre, a békét szerető és teremtő emberekre. A virág és a gyertya külső kellék e naphoz, az őszinte érzés, az emlékezés tisztasága nélkülözhetetlen.

15.

Florida két pontja: Cape Canaveral és Key West

Senki sem vitatja, bárhol éljen a Földön, hogy Amerika katonai és műszaki-technológiai nagyhatalom. Azt sem, hogy az űrkutatás terén nagy megvalósítások elindítója, és a – változó – jövőkép megrajzolója.

17.

Szolgáltatásaink:

- ▷ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ▷ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ▷ mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ▷ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ▷ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ▷ korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ▷ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ▷ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ▷ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Fényszigetek közt az élet

Nagy Székely Ildikó

Sült gesztenye illata járja át november első estjét. Az élet erős, mindenén áthatoló, megtartó illata. Jó belekapaszkodni, kicsit eggyé válni vele, hiszen kiemel, kiszabadít az elmúlt idő öleléséből, a követelőzve elénk járuló emlékek körtancából.

Gyertyafüst száll mögöttünk a félhomályban, gyorsan illanó, mint a pillanat. A gesztenyeillat szívderítőbb, már maradandóságánál is fogva. Pedig kapuzás után még sokáig beszélgetnek egymással a temető kertben hagyott gyertyák. Fénnyel, füsttel értekeznek, de az is lehet, hogy mindössze monológokat sorakoztatnak egymás mellé, elé, mögé. Ahogy legtöbbször mi magunk is, akik meggyújtjuk a pislákoló földi jeleket, üzenetként a fölöttünk örökösöknek.

Nagykorúvá érett fiammal élete első esztendejétől minden világításkor együtt keressük fel anyai nagyszüleim nyughelyét. Azokét, akiknek gyermekkorom békéjét a leginkább köszönhetem. Négy éve még hárman álltunk meg az ismerős sírnál, édesanyám a virágokat rendezgette, a fiam a gyertyákat ébresztette sorra fel, én pedig csak úgy „elvoltam” az imáimmal kettejük között. Mindig ez volt a szereposztás, három éve azonban – mióta földi létünkben meggyérültünk –, én lettem a virágrendező. De nemcsak ebben változott a kép. Édesanyám egbe költözése után közel egy évig nem jártam a temetőben, azt ugyanis, ami fizikai valójából maradt, más formában és máshol őrizgetjük. Amikor a máig feldolgozatlan veszteség utáni november el-sején a fiammal újra elvittük gyertyáinkat és virágainkat a nagyszüleim

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

1

PÉNTEK

Ma **MARIANNA**,
holnap **ACHILLES** napja

Az év **306.** napja,
hátravan **60** nap

A nappal hossza:
10 óra 2 perc

7:05 6:59
17:07 16:46

naptár

Isten éltesse!

ACHILLES: régi férfinév. Az ógörög Akhilleusz mitológiai névből származik, amelynek jelentése: „a kígyó fia”. A görög név latin formája Achilles, így a név ebben a formában honosodott meg a magyarban.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2024. október 31.

1 €	4,9745 lej
1 \$	4,5757 lej
100 Ft	1,2180 lej
1 g arany	409,0029 lej

IDŐJÁRÁS

Többnyire felhős

Hőmérséklet:

max.: **15 °C**
min.: **4 °C**

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	14, 30, 38, 44, 2 + 2	NOROC PLUS: 7 8 5 4 8 3
LOTO	22, 29, 10, 21, 6, 27	SUPER NOROC: 6 2 7 1 9 4
40	36, 45, 38, 30, 18, 31	NOROC: 5 1 2 8 6 4 7

Megyei hírek

IV. Nemzetközi Színháztudományi Napok

November 7–10. között a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem és a Stúdió Színház szervezésében negyedik alkalommal tartják meg a Nemzetközi Színháztudományi Napokat HIS/STORY, HER/STORY. THEATRE HISTORIES címmel. Csütörtökön 16 órától román és magyar nyelvű könyvbemutatók lesznek, bemutatják a doktori iskola Studia Artis könyvsorozatának legújabb magyar nyelvű kötetét is, szerzők: Harsányi Zsolt, Gecse Ramóna, Csizmadia Imola. Pénteken 10 órától a Stúdió Színház előcsarnokában előadások és workshopok lesznek, majd 15 órától könyvbemutatókra várják az érdeklődőket. 16 órától Gianina Cărbunariuval Boros Kinga, 17 órától Silviu Purcărețeuval Albert Mária beszélget. 18 órától a Művészeti Egyetem Nánay Istvánnak díszdoktori címet adományoz. Laudációt mond Bob Fülöp Erzsébet, a doktori iskola igazgatója. Fellép a Tiberius vonósnégyes. Ezt követően átadják a Laude Studium díjakat. Szombaton 10 órától Andreas Kotte angol nyelvű előadása hallgatható meg a Stúdió Színházban. 11.30 órától a rendezvényeket a Studium Hubban tartják, 11.50-kor kezdődik a Magyar Nyelvű Színházi Doktori Műhelyek 4. Nemzetközi Konferenciája. Részletes program a szini.ro honlapon olvasható.

Marosvásárhelyen november 1-jétől igényelhető a fűtéspótlék

November 1-jétől a Mihai Eminescu Kulturális Központban igényelhető a fűtéstámogatás. Támogatásban részesülnek azok a családok, amelyekben az egy főre eső havi nettó jövedelem kisebb mint 1.386 lej, továbbá azok az egyedülálló személyek, akiknek átlagos nettó havi jövedelme legfeljebb 2.053 lej. Nem jogosultak pótléokra azok a személyek, akiknek a lakhelyükön kívül egynél több lakásuk, 10 évesnél újabb gépkocsijuk vagy más járműjük, illetve városban 1200 négyzetméternél, falun 2500 négyzetméternél nagyobb földterületük van. A hátrányos körülmények között élő személyek tűzifára jogosultak. Ahhoz, hogy a jogosultak novemberre megkapják a támogatást, az igényléseket november 20-ig kell benyújtani. Fűtéspótlékkal kapcsolatos információkat a 0365-430-859-es és a 0725-403-318-as telefonszámon nyújtanak.

Folytatódik a lomtalanítás Marosvásárhelyen

Október 31. és november 2. között a Kövesdombon van kihelyezve nyolc speciális konténer nagy méretű hulladék számára. Ezek a Csalhó utcában, a 13-as tömbház melletti parkolóban, a Kövesdomb utcában, a 12-es tömbház melletti parkolóban, a Koós Ferenc utcában, a 14-es tömbház melletti parkolóban, a Petru Dobra utcában, az 1-es, 3-as, 5-ös tömbházak mögött, a Ion Buteanu utcában, a Maros Művészeti épülete mögött, a Páring utcában, a Profi áruház parkolójában, a Magura és a Legelő utca kereszteződésénél, a Belvedere negyedben, a Madrid utca elején. Bútorokat, háztartási gépeket, matracokat, síleceket stb. lehet itt elhelyezni, amit a háztartási hulladék összegyűjtésekor nem tudnak elvinni. Építkezési hulladékot nem gyűjtenek.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

November 1., péntek:
* 21.00 óra: Bodzavásári Gloria – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 15. forduló)

November 2., szombat:
* 13.30 óra: MTK Budapest – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 12. forduló)
* 17.30 óra: Puskás Akadémia FC – Újpest FC (NB I, 12. forduló)
* 18.30 óra: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Petrolul 52 Ploiești (Szuperliga, 15. forduló)
* 20.00 óra: ETO FC Győr – Nyíregyháza Spartacus FC (NB I, 12. forduló)
* 21.00 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – Aradi UTA (Szuperliga, 15. forduló)

November 3., vasárnap:
* 13.30 óra: Jászvásári CSM Politehnica – Galaci Suporter Club Oțelul (Szuperliga, 15. forduló)

* 13.30 óra: Paksi FC – Diósgyőri VTK (NB I, 12. forduló)
* 15.45 óra: Ferencvárosi TC – Debreceni VSC (NB I, 12. forduló)
* 16.00 óra: Kolozsvári FCU – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, 15. forduló)
* 18.00 óra: Fehérvár FC – Kecskeméti TE (NB I, 12. forduló)
* 21.00 óra: CSU Craiova – Bukaresti FCSB (Szuperliga, 15. forduló)

November 4., hétfő:
* 18.00 óra: Unirea 04 Slobozia – Botosáni FC (Szuperliga, 15. forduló)
* 21.00 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Nagyszebeni Hermannstadt (Szuperliga, 15. forduló)

A román Szuperliga mérkőzéseit a DigiSport és a Prima Sport, a magyar NB I-es találkozókat az M4 Sport vagy az M4 Sport+ televízió közvetíti.

Nyárádtó vereséggel kezdett, de meglepő eredmények sorozata a kupákban

Vereséggel kezdte a labdarúgó-Románia-kupa csoportkörét a Nyárádtó. A 2. ligás Maros megyei együttes szerda délután 2-1-re alulmaradt hazai pályán a Szuperligában szereplő Nagyszebeni Hermannstadttal szemben.

Kikapott a Sepsi OSK is, a háromszéki alakulat 3. ligás csapat, a Gyulafehérvári CSM Unirea otthonában maradt alul 1-0-ra. Az FK Csíkszereda ugyanakkor nyert, a másodosztályban szereplő Hargita megyei együttes a hajrában fordítva 2-1-re felülmúlta szuperligás ellenfelét, a Galaci SC Oțelul. A vendég együttes ezzel zsinórban a harmadik vereségét szenvedte el.

További eredmények: CS Afumați – Karácsonkői Ceahlăul 0-0, Bukaresti Dinamo 1948 – Bukaresti FCSB 0-4, SCM Râmnicu Vâlcea – Resicabányai CS Muncitoreșc 0-1.

A labdarúgó Magyar Kupa negyedik fordulójának szerda esti rangadó-

ján a Fehérvár FC hátrányból fordítva 2-1-re legyőzte a vendég Diósgyőrt. Szerdán négy NB III-as csapat is továbbjutott: a legnagyobb meglepetést a Karcag okozta azzal, hogy 1-0-ra nyert az NB I-es Kecskemét ellen. Ugyanakkor az Iváncsa 5-0-ra győzött a megyei bajnokságban szereplő Tarpa otthonában, a Dorog hasonló kaliberű ellenfél, a Gödöllő vendégeként diadalmasodott 2-1-re. Végül a Sopron hamisítatlan kupacsatában tizenegyesekkel felülmúlta a másodosztályú Soroksárt, miután a rendes játékidő 1-1-re, a hosszabbítás 2-2-re zárult.

Tizenegyesekkel jutott tovább a Nyíregyháza is, az 1-1 és 3-3 után a

büntetőpárbajt 4-2-re nyerte az NB I-es együttes az Ajka otthonában. A szerdán pályára lépett élvonalbeli együttesek, a Puskás Akadémia, az MTK, az Újpest, a Győr és a ZTE ugyanakkor papírformának megfelelő győzelmet arattak alacsonyabban rangsorolt ellenfelük otthonában: Opus Tigáz Tatabánya – Puskás Akadémia FC 2-3, Szeged-Csanád Grosics Akadémia – MTK Budapest 0-3, BVSC-Zuglói (NB II) – Újpest FC 0-1, Credobus Mosonmagyaróvár (NB III) – ETO FC Győr 0-3, Szentlőrinc SE (NB II) – Zalaegerszegi TE FC 1-2.

További eredmény: Balatonalmádi SE (megyei I.) – Kisvárdai Master Good (NB II) 0-4. Kedden játszották: Mezőkövesd Zsóry FC (NB II) – Debreceni VSC 1-0.

Pontosítás

A szerdai lapszámunkban megjelent, *Nagy Ferencre és Seprődi Jánosra emlékeztek* című írásból egy tévedés folytán kimaradt a találkozón fellépett kórusok sorából a szegedi Öserő Dalárda. A tévedésért a szerző és az érintettek elnézését kérjük.

RENDEZVÉNYEK

Terápiás program szenvedélybetegeknek

A Bonus Pastor Alapítvány november 18–29. között 12 napos terápiás programot szervez Magyarózdton, a terápiás otthonában, szenvedélybeteg férfiak és nők, valamint hozzátartozók számára. A felvétel előzetes interjú alapján történik. Várják mindazokat, akik változtatni szeretnének alkohol-, játék- vagy társfüggőséggel terhelt életmódjukon. Jelentkezési határidő: november 11. Jelentkezni, további részletek a 0752-246-814-es telefonszámon (McAlister Magdolna).

Autentik Market termelői és kézművesvásár

November 2-án 9–16 óra között Marosvásárhelyen, a Mihai Eminescu Kulturális Központban a helyi termelők és kézművesek vásárára kerül sor a My Family Center csoport szervezésében. A vásáron termelők és kézművesek meghívásos alapon vesznek részt. A szervezők számos szempontot vesznek figyelembe, mint például a kézművesek és termelők termékeinek minősége, tisztasága és hasznossága. A jelenlévőket a vidék legjobb termelőinek és kézműveseinek tekintik.

Évfordulós ünnepségek és játékonysági bál

A Rotary Club Téka beiktatásának 20. évfordulója alkalmából ünnepséget és játékonysági bált szervez. Az esemény november 2-án, szombaton 17 órakor a marosvásárhelyi Kultúrpalota kistermében ifj. Csíky Boldizsár zongoraművész koncertjével kezdődik, majd 19 órától a Grand Szálló Rhapsody termében játékonysági bállal folytatódik.

Húsz éve indult újra a katolikus oktatás Marosvásárhelyen

Az ünnepi megemlékezés a Keresztelő Szent János-plébániatemplomban hálaadó szentmisével kezdődik november 5-én, kedden 10 órakor. A szentmisét az érsek mutatja be, azokkal a papokkal, akik a 20 év alatt esperesként, iskolalelkészként, a státus igazgatótanácsai tagjaként részt vettek a teológiai osztályok, majd az önálló, többször létrejövő és felszámolt, s amikor szükséges volt, a Bolyai által visszafogadott katolikus iskola életében. A szentmisét követően emléktáblát lepleznek le a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban. Az eseményre egy kiadvány is készült, a fényképes tárlat megnyitására 14 órakor kerül sor a Deus Providebit Tanulmányi Ház előterében, majd kerekasztal-megbeszélés lesz a tanulmányi ház nagytermében.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Az erdélyi magyar jövőt veszélyezteti a romániai közigazgatási átszervezésre vonatkozó törvénytervezet

Az erdélyi magyar jövőt veszélyezteti a romániai közigazgatási átszervezésre vonatkozó legújabb törvénytervezet – hangsúlyozta Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester és Tamás Sándor Kovászna megyei tanácselnök szerdán Sepsiszentgyörgyön sajtótájékoztatón.

Az RMDSZ háromszéki politikusai az ellenzéki Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) törvénytervezete kapcsán leszögezték: Romániában minden, a jelenlegi alkotmány alapján készülő közigazgatási átszervezés veszélyes, mivel nem a szubszidiaritás elvére épül.

Antal Árpád emlékeztetett: minden ilyen kezdeményezés pártpolitikai célokat szolgált, és nem a polgárok érdekeit, európai példákat tartott szem előtt, ezért ezek „ostoba, veszélyes kezdeményezések”.

Aláhúzza: Romániában a jelenlegi alkotmányos berendezkedésben nem lehet olyan közigazgatási átszervezést végrehajtani, amely a polgároknak használna, mivel a jelenlegi alaptörvény csak az országos, a megyei és a községi szintet határozza meg.

Továbbá a kezdeményezők a pénzügyi érdekeket, a spórolási lehetőséget nézik, és nem a polgárokét – mondta. Közölte: ha a 20 ezer lakosnál kisebb városokat községgé fokozzák le, csökken ugyan az önkormányzati képviselők száma, de nehezebb lesz az ügyintézés.

Aláhúzza: az átszervezést nem a spórolási szándék kellene vezérelje, hanem a polgárok érdeke, különben valójában

„burkolt államosítást”, központosítást jelent, miközben a kulcsszó a szubszidiaritás és a kohézió kellene legyen.

Antal Árpád rámutatott: az erdélyi magyaroknak körülbelül kétharmada él olyan településen, amelyet magyar előjáró vezet, és a tervezet szerint olyan települések veszítenék el városi rangjukat, mint Kézdivásárhely, Nagykároly vagy Nagyszalonta.

„Ha mi ezt elveszítjük, utána elveszítjük az intézményrendszerünket” – fogalmazott. Kifejtette: a tervezet „könyvelési matematikával” közelíti meg a kérdést, eszerint a jelenlegi 319 városból mindössze 89 maradna. Úgy vélte, ezek átszervezése helyett inkább a járási szintet kellene bevezetni és közelebb vinni a polgárokhoz az intézményrendszert.

Sepsiszentgyörgy ötödik mandátumát töltő polgármestere leszögezte: az USR kezdeményezése „teljesen abszurd, ostoba és borzasztóan veszélyes”, ezért fontos, hogy az RMDSZ bejusson a parlamentbe, és meg tudja akadályozni az elfogadását.

Tamás Sándor a megyék átszervezése kapcsán közölte: a fejlesztési régiók megyékké alakításával a magyarság még a

székelyföldi megyéket tartalmazó közigazgatási egységben is kisebbségbe kerülne, a partiumi vagy bánági megyékből létrehozandókban pedig elenyésző lenne.

„Ez egyrészt az emberek életében, másrészt az erdélyi magyar közösség életében jelentene végérvényesen nagy veszélyt” – fogalmazott. Kifejtette: az elképzelés veszélyes, mivel az állami pénzek elosztására is kihat, másrészt távolabb kerülnek a polgártól az intézmények, például egy kézdívásárhelyi lakosnak a 270 kilométerre lévő Gyulafehérvárra kellene járnia ügyet intézni.

Rámutatott: az erdélyi magyarság ezeréves történelme „nagyon gyorsan véget fog érni”, ha a közösség nem figyel oda erre a kérdésre, mivel a helyi, megyei szintű átszervezés az országos politikára is kihat. Példaként a korábbi szlovákiai közigazgatási átszervezést említette, mely szerinte közvetve a pozsonyi magyar parlamenti jelenlét hiányának is egyik oka.

Aláhúzza: az RMDSZ nem tud változtatni azon, hogy a többi román párt milyen tervezetet nyújt be a parlamentbe, de fel tudja mutatni a magyar közösség erejét. „Ezt egyféleképpen lehet megakadályozni vagy átalakítani, úgy, hogy ott ülünk az asztal mellett, ahol rajzolnak, mert rajzolni fognak 2024 után, egészen biztos” – mondta az új közigazgatási határookra utalva Tamás Sándor. (MTI)

Ország – világ

A Vodafone és a Digi vásárolja fel a Telekom Romániát

A Vodafone és a Digi vásárolja fel a Telekom Romániát – írja az economedia.ro a két előbbi vállalat közleménye alapján. A Vodafone és a Digi is memorandumot írt alá a tranzakcióról. A Telekom Romania Mobile Communications tulajdonosa a görög Hellenic Telecommunications Organization (OTE). A Telekom eszközeinek nagyobbik része a Vodafone tulajdonába kerül, hogy pontosan mennyi, azt nem közölték a felek. Májusban a Digi még azt közölte a Bukaresti Értéktőzsdén közzétett közleményében, hogy elvi megegyezés született arról, hogy a West Network Invest SRL befektetési cég veszi meg a Telekom Romania részvényeinek 99,9 százalékát. A West Network Invest többségi tulajdonosa a Digi. Az ügyfelek száma alapján a Digi a piacvezető telekommunikációs szolgáltató Romániában. A cég többségi tulajdonosa a leggazdagabb romániai magyar, a nagyváradi Teszari Zoltán. (MTI)

Az EU eljárást indított a Temu ellen

Az Európai Bizottság eljárást indított csütörtökön a Temu ellen annak megállapítására, hogy a kínai online kereskedelmi óriásvállalat megsértette-e a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályt az illegális termékek értékesítésével, a szolgáltatás esetleges függőséget okozó kialakításával, a felhasználók számára vásárlások ajánlására használt rendszereivel, valamint az adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos területeken. Az uniós bizottság közleménye szerint a vizsgálat a Temu által szeptember végén benyújtott kockázatelemzési jelentés alapján indult, és arra összpontosít, hogy a vállalat rendszerei arra szolgálják-e, hogy korlátozzák a nem megfelelő termékek értékesítését az Európai Unióban. (MTI)

EB: megfelelő a gáztározók töltöttségi szintje

Az Európai Unió gáztározói november elsejére elérik a 95 százalékos töltöttséget, meghaladva ezzel a földgáztárolási célértékben előirányzott 90 százalékot – jelentette be csütörtökön az Európai Bizottság. Az uniós testület közleményében tudatta egyúttal, hogy az EU-ban jelenleg mintegy 100 milliárd köbméter gáz van a tárolókban, azaz az uniós éves gázfogyasztásának körülbelül egyharmada. Az EU az utóbbi két évben, a gazdasági megerősödést szolgáló REPowerEU-program segítségével jelentősen csökkentette függését az Oroszországból származó fosszilis tüzelőanyagoktól – olvasható a közleményben. A tagállamok által 2022 júniusában meghatározott földgáztárolási célérték minden év november 1-jére 90 százalékos töltöttségi szintet irányoz elő. (MTI)

Fényszigetek közt az élet

(Folytatás az 1. oldalról)

sírházhoz, friss koszorúk fogadtak. Hamar összeállt a kép: meg kellett volna hosszabbítani a nyughely megváltásának idejét, de mivel mi kizárólag világitani jártunk oda évente egyszer – édesanyám lévén a rendszeres sírgondozó –, elvesztettük az emlékhely birtoklásának jogát. Talán lesznek, akik megbotránkoznak a hanyagságomon, állok elébe. Annál is inkább, mivel jól tudom, hogy a nagyszüleim és köztem sohasem szakadt meg az élő lelki kapcsolat. Azt persze nem állíthatom, hogy nem bántottak a történetek, a családi hagyományról azonban ezután sem mondtunk le. Ugyanúgy eljárunk az első novemberi estén az ismerős sírhoz – még ha a nagyszüleim nevét iselő márványtábla helyén más tábla és név vár is ránk –, én elrendezem a virágokat, a fiam a gyertyákat ébresztgeti. Jó szokásunkhoz híven mindig a késői órákban, az utolsó látogatók között végezzük el ezt a néma szertartást, így nem kell attól tartanunk, hogy a nyughely új bérőivel egyszerre érkezünk. Kicsit úgy megyünk oda, mint a tolvaj. Visszalopjuk magunknak egy negyedórát, húsz percre a földi és égi tartományok találkoztatásának jogát.

A fényszigetet szülő temetőkerből mindig az élet kézzelfogható, izes, zajos színtereire vezet az utunk. Beülünk valahova, és eszünk, iszunk valamit. Sült gesztenye helyett, mert az nem a kedvencünk. De a lényeg ugyanaz: együtt vagyunk.

Személyes forgatókönyvünk ismeretében és mások szokásrendjéből kiindulva is úgy érzem: ez az este tulajdonképpen rólunk, földi valónkban ismert és ismeretlen dimenziók közt ide-oda rebbenőkről szól. Eltávozott, magasba költözött szeretteink a mindent látó és értő, bölcs hallgatóság, a főszereplők azonban mi vagyunk. Mi, az esetlenül fényeket gyújtogató, kialudt gyertyalángjainkat újra meg újra fellobbantó emlékezők, az emlékfények mellett melegedők.

Több mint 30 szervezet indul a választáson

A parlamenti választáson 31 párt, pártszövetség és 19 nemzeti kisebbségi szervezet jelöltjei indulnak – közölte csütörtökön, egy nappal a 30 napos, hivatalos kampányidőszak kezdete előtt a központi választási bizottság (BEC).

A legtöbb jelöltet a Szociáldemokrata Párt (639), az SOS Romania (636), a Nemzeti Liberális Párt (630), Románok Egyesüléséért Szövetség (621), a Jobboldal Ereje (619), a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (596) és a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (589) állította.

A pénteken kezdődő választási kampány szabályait ismertette az Agerpres hírügynökség kiemelte: az erre kijelölt hirdetőtáblákon minden választásokon részt vevő szervezet legfeljebb két-két plakátot helyezhet el.

A BEC döntése értelmében tilos olyan plakátokat elhelyezni, amelyeken a Románia vagy valamely más ország nemzeti zászlajára emlékeztető színkombináció látható. Tilos továbbá kampányszlogenekkel feliratozott, vagy a jelöltek arcképét ábrázoló járművekkel, illetve hangosbemondóval felszerelt autók kampányolni.

A választási kampány a belföldi vok-

solás megkezdése előtt 24 órával, november 30-án reggel 7 órakor ér véget, attól kezdődően pedig a szavazás végéig kampánycsend lép hatályba.

A kampánycsend idején tilos a választói akaratot befolyásoló tevékenységet folytatni – legalábbis ami a parlamenti voksolást illeti. De tekintettel arra, hogy a parlamenti választásokat az elnökválasztás két fordulójának közötti hétvégén rendezik, a BEC leszögezte: nem minősül kampánycsendértésnek november 30-án és december 1-jén az a korteskedés, amely kifejezetten és kizárólag a versenyben maradt két elnökjelölt valamelyikének támogatására buzdítja a választókat.

Romániában 2016 óta ismét megyei pártlistás arányos rendszerben választják a kétkamarás parlament tagjait.

Elvileg 73 ezer állampolgárra jut egy képviselő, és 168 ezer állampolgárra egy szenátor. Ez a képviselői norma

308 fős képviselőházat és 134 tagú szenátust eredményez.

Rajtuk kívül a nemzeti kisebbségek egy-egy képviselője jut kedvezményesen mandátumhoz, valamint a külföldön szavazó román állampolgárok további négy képviselőt és két szenátort küldenek a törvényhozásba.

A jelenlegi törvényhozásnak 366 tagja van.

Azok a nemzeti kisebbségek, amelyek nem lépik át az ötszázalékos parlamenti küszöböt, egy-egy jelöltjüket kedvezményesen eljuttathatják be a képviselőházba, ha megszerzik a képviselői mandátumhoz szükséges átlagos szavazatszám legalább 5 százalékát.

Az RMDSZ javaslatára a választási törvénybe egy alternatív küszöb is bekerült, amely a regionális pártoknak kedvez: azok az országos szinten öt százalék alatt teljesítő politikai alakulatok is bejutnak a parlamentbe és részt vesznek a mandátumok szavazatarányos elosztásában, amelyek négy megyében megszerzik a voksok legalább 20 százalékát. (MTI)

Spanyolországban nagy erővel kutatnak az áradásokban eltűntek után

Spanyolországban nagy erővel folytatódott a kutatómunka csütörtökön az özönvízserű esőzések következtében kialakult, és eddig 95 emberéletet követelő áradásokban eltűntek után.

„Az eltűnt személyek felkutatása prioritást élvez” – közölte Margarita Robles védelmi miniszter, aki beszámolt arról, hogy a hadsereg speciális egységeinek több mint 1200 katonája kapcsolódott be a kutatás-mentésbe a katasztrófa sújtotta térségekben.

Mint mondta, a katonák eddig több mint 100 embert mentettek ki és 24 ember holttestét találták meg.

A legtöbben, 45-en a Valencia tartományban található Paiporta településen veszítették életüket.

Az eltűnt személyek pontos számáról nem adtak felvilágosítást a hatóságok.

A régióban mintegy 500 embert kellett átmeneti szállásokon elhelyezni,

mert otthonuk lakhatatlanná vált, de ennél jóval többen vannak azok, akik mindenüket elveszítették.

A közszolgáltatások sok helyen akadoznak, és még mindig több mint 100 ezren vannak áram nélkül.

Carlos Mazón, az autonóm régió elnöke bejelentette: a tartományi kormány 250 millió eurót mozgósít a károsultak azonnali és közvetlen megsegítésére, akik fejenként 6 ezer euróra számíthatnak.

A megsérült vasúti hálózat teljes helyreállítása hónapokat vesz majd igénybe – tudatta Oscar Puente közlekedési miniszter.

Elmondta: az első becslések szerint a

helyiérdekű vonalon összesen körülbelül 80 kilométernyi szakasz „megsemmisült”, és teljességében ki kell cserélni. A Madrid-Valencia vonalon közlekedő gyorsvasút két-három hét múlva lesz újra használható.

A spanyol meteorológiai szolgálat (Aemet) további nagy mennyiségű csapadékra figyelmeztetett, a legmagasabb, piros fokozatú riasztást Castellón megye térségére adták ki.

A rendkívüli időjárás Valencia mellett súlyosan érintette még Kasztília-La Manchát, ahol két asszony vesztette életét, és Andalúzia egyes részeit is, ahol egy idős férfi halt meg.

A tragédia miatt csütörtöktől háromnapos hivatalos gyászt hirdettek az országban, a központi kormány következő ülésén katasztrófa sújtotta övezetté nyilvánítja az érintett területeket. (MTI)

Mindenszentek és halottak napjára készülve

(Folytatás az 1. oldalról)

Mindenszentek és halottak napjára készülve a marosvásárhelyi köztemetők ügyintézésével megbízott osztályvezetővel, Pásztor Csabával többek között a temetők telítettségéről, a meg nem váltott sírhelyek soráról, a felújítási és karbantartási munkálatok körüli anyagi nehézségekről, a személyzethiányról és a járműparkolási gondokról beszélgetünk.

A 6,5 hektáros Jeddí úti temetőben, ahol 6.600 sír van, látványos változásoknak lehetünk szemtanúi az utóbbi időszakban. Az elhanyagolt épületek, a ravatalozó új külsőt kapott, a látogató nem érzékeli a személyzethiányt, azt, hogy az önkormányzat a köztemetők karbantartását elvileg egy-egy személyre bízta. Anyagi hiányában is igyekeznek jól sáfárkodni mindazzal, ami megadatik, annak érdekében, hogy az elhunytakat szeretteik méltó módon kísérik utolsó útjukra, valamint a megemlékezésekre is gondozott környezetben kerülhessen sor, a hozzátartozók érezzék a szeretteik elvesztése okozta együttérző gondoskodást.

Virágvásár Marosvásárhely főterén

Fotók: Nagy Tibor

– Egyetlen alkalmazottal miként lehet a többhektáros területeket karbantartani, kaszálni a zsúfolt sírok között, a szétszórta hulladékot összegyűjteni stb.? – kérdeztük Pásztor Csaba osztályvezetőt.

Mint kifejtette, sikerült egyezséget kötni a megyeszékhelyi börtönnel, és négy rendkívül szorgalmas és becsületes – enyhébb körülmények miatt elítélt – fiatalember segít a temérdek tennivaló elvégzésében. Nélkülük lehetetlen elképzelni a négy temetőben folyó munkálatok elvégzését, mivel sajnos a szeméttárolók helyett sokan a sír mellett hagyják a takarításból származó hulladékot, amit a szél továbbvisz, ezenkívül a sírok körüli zöldövezetek gondozása is állandó munkaerőt igényel. Mióta ezzel a feladatkörrel bízták meg, szélmalomharcot folytat az erdészeti igazgatósággal, mivel a temetőt övező erdő hatalmas lombkoronái előre-

Baricz Lajos

Porrá váltak bár

„Porból lettél, ember, és porrá leszel” – hamvazószerdán én is hittel mondom, s hamut hintek a hívek homlokára – akkor nincs is az elmúlással gondom.

De ősszel, mikor a levelek lehullnak, és a nagy természet elszenderedik, ilyenkor érzem a mondatok súlyát, amelyet viselni besegít a hit.

Minden egyes nap temetőben járok, és tudom, én is egyszer porrá válok, ám Mindenszentekkor elszorul szívem,

mikor szüleimhez virágom viszem; porrá váltak bár, de számomra élnek, hallom hangjukat – Életről beszélnek.

gedtek, és természetes ágak törték szét a tüzelőfát tároló építményt, de bármi anyagi kárt is okozhatnak azokon a sírokon, amelyek a temető felső részén, a kerítés közelében találhatók, nem beszélve arról, hogy életveszélyesek is. Másik megoldatlan gond a járművek parkolása, mivel az egyetemi hallgatók járművei annyira elfoglalják az úttest két oldalát, hogy sokszor a temetésre érkezők sem találnak parkolóhelyet.

2.500 sírhely nincs újraváltva

Marosvásárhelyi temetői már túlszűfoltak, sajnos egyre kevesebb a terjeszkedési lehetőség. A Jeddí úti temetőben sikerült 28 ár területet vásárolni, ami csepp a tengerben, ezért az önkormányzat a szomszédos területek tulajdonosaival szeretne kiegyezni a temető bővítése érdekében. A maroszentgyörgyi úti is emlegett, a megyei kórház mögötti temető bővítésében csak addig lehetett reménykedni, amíg az új kórház építését el nem kezdték, így már ott sem

Halottak napi készülődés a mezőmadarasi temetőben

Fotók: Nagy Tibor

esedékes a temető területének a növelése. A remeteszegi temetőt is csak magántulajdonban lévő területek megvásárlásával lehetne bővíteni.

Számottevő a meg nem váltott sírhelyek száma is, a négy köztemetőben összesen 2.500 sírhely bérleti díját évek óta nem fizették ki, és a felszólításokra sem reagálnak azok, akik egykor szerződés révén vállalták kötelezettséget. Ennek érdekében tanácsi határozatra lenne szükség, hogy eldöntsék, mi legyen a „gazdátlan” sírok sorsa, főleg a helyhiány miatt egyre sürgetőbb lenne rendet teremteni ezen a téren is.

Az önkormányzat 23 olyan céggel kötött egyezséget, amelyek munkálatokat vállalhatnak a város négy köztemetőjében, a címlista ki van függesztve az ügyintéző irodájában. Erre azért volt szükség, hogy kapcsolatot lehessen tartani a megbízott céggel, a szabványmeretek betartását ellenőrizni, és felelősségre lehessen vonni a vállalkozások vezetőit az esetlegesen okozott károkért vagy az el nem szállított hulladékért – mondta Pásztor Csaba.

– Mi a teendője annak, aki elveszíti hozzátartozóját, miként juthat sírhelyhez, milyen feltételekkel? Ma-

rosvásárhelyi lakcímmel kell rendelkeznie az elhunytak? – kérdeztük Korpádi Helgát, a nélkülözhetetlen mindenest – aki a kis helyiségben nemcsak hétvégeken, hanem az ünnepeket is feláldozva kell helytálljon egyedüli ügyintézőként és a hozzátartozókkal együttérző „pszichológusként”.

– Előre sírhelyet foglalni nem lehet, csak elhunyt számára. A halotti bizonyítvánnyal és a személyazonossági igazolvány másolatával lehet igényelni új sírhelyet, de már csak a Jeddí úti temetőben. A feltétel az, hogy marosvásárhelyi lakcímmel legyen annak a hozzátartozónak, akivel a szerződést kötjük. 2012 óta tízévente kell újraváltani a sírhelyeket. A szerződés értelmében egy új sírhely első alkalommal kifizetendő bérleti díja egyelőre 802 lej, a régebbi sírhelyek tízévenkénti megváltása a tanácsi határozat értelmében 400 lej, az éves fenntartási díj 30 lej, természetesen ezek az összegek időközben emelkedhetnek majd. A sírhelyet a temetkezési szolgáltatók állják ki, az elhunytak ravatalozójában való elhelyezése éjszakánként 68 lejbe kerül – tájékoztatott Korpádi Helga.

Bemutatta Kelemen Hunor A józan ész programját

„Az állam a polgárt védje, ne az intézményeket!” – konkrét megoldásokkal mutatta be Kelemen Hunor, milyen változásra van szükség ahhoz, hogy az állam a polgárokat szolgálja, és ne a polgárok szolgálják az államot. A józan ész programja – amely a kelemenhunor.ro oldalon olvasható – az RMDSZ kormányprogramjának gerince. Józan megoldásokkal, józan intézkedésekkel, józan működéssel akar rendet teremteni a mostani kapkodásban, ködösítésben és kiszámíthatatlanságban.

5 pontban foglalta össze Kelemen Hunor a szövetség prioritásait:

1. Esélyt és támogatást a fiatal családoknak!
2. Mindent a diákokért!
3. Megbecsülést az adófizetőknek, erőt a vállalkozóknak!
4. A betegek érdeke az első!
5. Többet a polgárnak, kevesebbet az államnak, tiszteletet a magyaroknak!

Kelemen Hunor a legsúlyosabb problémák közé a népességfogyást és az elvándorlást teszi. „Ha nem lépünk, akkor 2050-re kevesebb mint 15 millió lakosa marad az országnak. És ami súlyosabb: a nyugdíjasok lesznek többségben, nem az aktív munkaerő. Ez azt jelenti, hogy az ellátórendszer összeomlanak” – figyelmeztetett.

Az RMDSZ azt akarja, hogy akik több gyereket vállalnak, kapjanak több kedvezményt, és

fizessenek kevesebbet. Például: egy három gyermeket nevelő anya 10% helyett fizessen csak 5% egészségügyi hozzájárulást. A gyereket nevelő nőknél azzal is segíteni kell, hogy munkába állhassanak, és támogatni kell a távmunkát és a rugalmas munkaidő-beosztást, el kell törölni a rész munkaidővel munkába visszatérő szülők pluszadózását. A jelenlegi kormány által leállított bölcsődeépítési program folytatását prioritásként kezeli az RMDSZ. Emellett jó minőségű és megfizethető lakásokat kell biztosítani a gyereket nevelő családoknak, ezért 2035-ig 100.000 önkormányzati bérlakást kell fölépíteni.

Ma jobban félünk a kórháztól, mint a betegségtől – foglalja össze Kelemen Hunor a hazai egészségügygel kapcsolatos vélekedéseket. Az RMDSZ programja a beteget teszi a középpontba: a betegek jogait, a betegeknek járó szolgáltatásokat, azok minőségét. Konkrét javaslat a elektronikus várólisták bevezetése, amellyel a sorban állást csökkenteni és a várakozási időt szabályozni lehet. Kiemelt intézkedés a vidéki családorvosok és a pályakezdő orvosok támogatása. Az RMDSZ szerint őket visszavárni kell, nem gáncsolni, valamint meg kell szüntetni a rezidensvizsgát is.

Az RMDSZ azt akarja, hogy azoknak a diákoknak, akiknek 36-40 órájuk van egy héten, ne kelljen több mint 30 órát az iskolában tölteniük. Azt szeretné, hogy újragondolt tankönyvekkel és a román nyelv oktatásában jelent-

Fotó: Gönczy Tamás

kező hibák korrigálásával a magyar diákok tanuljanak meg tisztességesen románul. Az RMDSZ kiáll a kétszintű érettségi mellett is. „Nem lehet minden diáktól ugyanazt elvárni. Ezért mi azt tartjuk jó megoldásnak, hogy bevezessük a kétszintű, differenciált érettségit. Ha valaki egyetemre akar menni, akkor támogassuk ebben. Ha viszont szakmát tanul, akkor ezt a támogatást adjuk meg neki” – fejt ki Kelemen Hunor.

Évente 6 milliárd eurótól esik el az állam, mert nem tudja rendszeresen beszélni a héát. Ebből évente 600 kilométernyi autópályát lehetne építeni. Kelemen Hunor szerint az adókat nem emelni, hanem begyű-

teni kell. Az RMDSZ határozottan kiáll az egységes adókulcs mellett, csökkenteni akarja a munka adóját, valamint a rész munkaidőre kirótt többletadót el akarja törölni. Ugyanakkor a kettős mérce ellen is fel lépne azzal, hogy az állami intézményeknek is fizetniük kellene késedelmi kamatot, nem csak a vállalkozóknak és adófizetőknek.

A polgár nem postás: ezzel az egy mondattal is összefoglalható az RMDSZ bürokráciacsökkentési elképzelése. Kelemen Hunor szerint nem a polgárnak kellene szaladgálnia a papírokkal az intézmények között, hanem az állam saját magától kell kérje és beszeresse a szükséges igazolásokat.

Meg kell szüntetni azokat az intézményeket, amelyek több problémát okoznak, mint amennyit megoldanak: pl. a kincstár, a regionális szintű adóhivatalok. Kevesebb bürokráciával több pénz marad a közösségeknek.

A magyar államelnökjelölt a küszöbönálló közigazgatási átszervezés veszélyeire is felhívja a figyelmet: „Ennek is az lesz a vége, mint eddig mindig: nehezebb ügyintézés, helyi szinten a magyarok etnikai arányának megváltoztatása. Nem hagyjuk, hogy megszűntessék a megyéket, bomlasszák a helyi közösségeket azzal, hogy fejtellenül összevonják a kistérségeket.”

A józan ész programja a magyar közösség sajátos problémáira is kitér. „El kell érniük, hogy a magyar a román mellett hivatalos nyelv legyen ott, ahol számottevő a magyar közösség. És számon kell kérniük minden intézményen a nyelvi jogok betartását” – hangsúlyozza Kelemen Hunor.

„A magyarok számára az a fontos, hogy a választások után megmaradjon az erős parlamenti képviselőnk. Azért kell visszakerülnünk a kormányba, hogy a józan ész programját meg tudjuk valósítani” – foglalta össze a választások tétjét az RMDSZ elnöke, aki a magyar emberek támogatását kéri a november 24-i elnökválasztáson és a december 1-jei parlamenti választáson.

Színés Világ

XXI. évf. 44. (934.) szám, 2024. november 1., péntek

Önálló szerzői est a Silvestri-fesztivál keretében

Szilágyi Mihály

Az idei októbert szinte teljesen kitöltötte az immár 34 éve évenként megrendezett Constantin Silvestri Nemzetközi Zenei Fesztivál. Ezen a színvonalas eseménysorozaton a nemzetközileg nagyra becsült szerzők mellé marosvásárhelyi zeneszerzők is felsorakoznak. Ez azt jelenti, hogy Marosvásárhely szerves része a világ zenei vérkeringésének. Ebbe a keringési rendszerbe számos szív pumpálja az életadó erőt és lelket. Az egyik ilyen marosvásárhelyi szív *Makkai Gyöngyvér*.

A kitűnő zeneszerzővé felmagasodott pedagógus október 22-én egy egész estét kitöltő repertoárral várta Marosvásárhely modernitására és mély lelki tartalomra szomjas, zeneszerető közönségét. A műsorfüzetet böngészve – és a tanárnőt ismerve – azonnal feltűnt, hogy nem lehetett egyszerű a komponista dolga az előadandó művek összeválogatásakor, hiszen a több kötetet kitevő (immár kiadott) életműből e hosszú idő alatt is csak szemelvényeket hallottunk.

Makkai Gyöngyvér szerzőként is jó pedagógus. Művei bemutatásához lehetőleg egykori tanítványai közül választotta ki az előadókat; ugyanakkor kollégáit sem hagyta ki az előadás általi újraalkotás élményéből. Ilyen felállásban érezhetően személyesebb volt a szerzői est hangulata, mint ha idegenek adták volna elő a zeneműveket. És hogy minél több előadónak jusson szerep, a zeneszerző pedagógus gondolt a szövegekre, kórusra, vonósnegyesre és sok hangszeresre –

szerzői sokszínűségéről vall, hogy mindenkinek juttatott közölnivalót.

Az előadás mély lelki töltetéről árulkodott, hogy a Tiberius vonósnegyesnek kétszer is hűreserére volt szüksége ahhoz, hogy tolmácsolni tudja azokat az érzéseket, melyek a hangjegyek mögött rejtőznek.

Ez a szerzői est a maga tizenhat kompozíciójával mintha tiszteletadás lett volna. Előadás közben megtudtuk, hogy a szerző fuvolista nagytatája, Müller Viktor egyik alapítója volt a Mureșul Állami Filharmoníának. Talán nem véletlen, hogy épp a *Generációk* című orgonaművel kezdődött a hangverseny, aztán *Megszületett a fény* – a koncert után egyértelművé vált, hogy a nagy-papa szemzögéből – és tegyük hozzá, a mi szemünkben is – Makkai Gyöngyvér ez a fény. A további művek: *Először; Tudod-e?; Grotteszk játékok; Három dal Fórián Andrea verseire*. A *Sok már a jel* című, három szólistára és zongorára írt mű hátborzongató pontossággal figyelmeztet az értékrendjét vesztett világunk szakadék felé táncolására. Az orgonán megszólaló *Kristályok* végre érzékenyen rávilágítottak, ha nem hagyjuk veszni az örök emberi értékeket, akkor megláthatjuk, hogyan csillog felénk az üdvösség.

Az emberi érzékenység tetőfoka az *Egy csellista emlékére* írt trióban csúcspontot ki. Kitűnő rendezéssel a színpadon egy vonósnegyesnek kellett volna fellépnie: négy kottatartó és négy szék várta a zenészeket. Végül két hegedű és a brácsás foglalta el a helyét, és „a velőket rázó húrokon” fölsikoltott a fáj-

dalom. Két tételen át éreztük a csellista hiányát, és a súlyos félhomályban ott izzott az üres szék és a csupasz kottatartó látványa is. A harmadik tétel – szöges el-lentében az első kettővel – mintha a hiányzó muzsikust, Kozma Péter vigasztaló hangja lett volna: egy meleg hangú, édes melódia variációja tolmácsolta a megnyugvás, az örök békeesség vigasztaló üzenetét.

Makkai Gyöngyvér Istenbe vetett hitéről mesél a következő három mű: *Mint örök a reggelt; Jelenések; valamint Nem kell a szó*. Az első kettő zongorakiséretes kórusmű, az utóbbi szintén zongorával színezett szoprán-szólo – mindhárom mű megerősít abban, hogy akkor is van értelme a létünknek, ha úgy érezzük, elhalkul a szavunk a világ csörtetésének zajában.

A vonósnegyes megszólaló *Madárvonulás* úgy idézi az őszi vándorlást, mintha mi is madarakként szállnánk. És kitűnő érzékkel, a madarak távozása után következik a *Ha várva vársz* kezdetű kórusmű. A távozás, várakozás és a visszatérés reménye egyben advent és karácsony közeledtét is jelzi. Aztán a *Tündérország képei* a szülőföld, az otthon iránti mély ragaszkodást, a szerző hitvallását ábrázolják. Végül a *Kövesd a hangot!* című val-

lomás a komponista lelki önéletrajzában egy részletét fedte fel.

Kedves Tanárom, kedves Makkai Gyöngyvér, köszönjük azt az útmutatást, azt a hangot, amit követhetőként jelölt ki minden jelenlétünk!

A végtelen űr...

Aminek csak a felszínét kapargatjuk, és azt is beszennyezzük

Nagy-Bodó Szilárd

Az űrutatás terén az első, lényegében nulladik pont, amit meg kell érteni, és végre el kell fogadni, hogy a Föld kerek, egész pontosan ellipszis alakú. Marosvásárhelyi, Maros megyei, erdélyi emberként gondoljunk Bolyai Jánosra, aki a nemeuklideszi geometria kapcsán a semmiből egy új, más világot teremtett. Megteremtette az űrutatás, az űrutazás lehetőségét.

Ezzel kapcsolatban nem annyira vidám dolog, hogy ennek a gyakorlati megvalósítását katonák kezdték el, akik így a robbanótölteteket a Föld bármely pontjára eljuttathatták, ezt követte a gazdasági felhasználás, hiszen a szenzoroknak és érzékelőknek köszönhetően számos dolgot lehetett és lehet megvalósítani, például előre lehet jelezni az időjárás, és csak a harmadik helyen állnak – sajnos – a rangsorban a tudományos célok, mondta Kiss László Széchenyi-díjas fizikus-csillagász, az MTA rendes tagja a DeepDive-on.

A fizikus arról is beszámolt a Népszerűságnak, hogy több tízezer műhold kering a Föld körül, ezeknek egy részét Elon Musk lőtte fel, így hozva létre a Starlinket, amely az égből szórja az internetet. Ez egy

Kiss László

Fotó: Metz Balázs

teljesen új piac, ami a háborúban az ukrán oldal számára is biztosítja az internetellátást. Természetesen nemcsak ebből áll az űrutatás, amelynek az első konkrét lépései a '60-as években kezdődtek az Apollo-programmal, amely során ember járt a Holdon.

Ugyanakkor a Marson még nem járt ember, és az optimistább becslések szerint is leghamarabb a század közepén fog sikerülni eljutni a

vörös bolygóra. Ezzel szemben a különféle szondák már bejárták az egész naprendszer. A szondák közül a legmesszebbre a Voyager-1 és Voyager-2 jutott. Előbbit 1977. szeptember 5-én indították, utóbbit – érdekes módon – korábban, ugyanazon év augusztus 20-án lőték fel. Közel fél évszázad alatt egy fénynap távolságra jutottak a Földtől, ami lehet, soknak tűnik, azonban a legközelebbi csillag 4 és

negyed fényévre van a Földtől, vagyis mintegy 1600-szor messzebb, mint amennyit 47 év alatt megtettek a szondák. Ez azt jelenti, hogy a legközelebbi csillag eléréséhez 70.000 évre van szükségük, mondta Kiss László. Ennek fényében kijelenthető, hogy az emberiség csupán az űr felszínét kapargatja, a legnagyobb aktivitást a Föld körül fejti ki, és azt be is szennyezi.

A Föld átmérője 13.000 kilométer, a műholdak 400-500 kilométer magasságban vannak, vagyis olyan, mintha egy almahéjon mászkálna egy kukac, példázta a Széchenyi-díjas fizikus. De ez is elég ahhoz, hogy szennyezzünk, hiszen már nem működő műholdak is vannak. Erre válaszul írta alá az Európai Űrügynökség a „zero waste policy”, amely kimondja, hogy a 2020-as évek közepe óta fellőtt műholdakba bele kell legyen építve, hogy az életük végén egy olyan pályára állnak, amely a földi légkörbe vezet, ahol megsemmisülnek, magyarázta a szakember. Ez garantálja, hogy ne keletkezzen több űrszemét, azonban már most mintegy egymillió olyan fémdarabka van, amely nagyobb egy centiméternél, mozgási sebességük pedig nagyobb, mint egy puska lövedéké, tehát ha egy ilyen találkozik egy űrhajós, biztosan

életét veszti, húzta alá a fizikus, ezzel is felhívva a figyelmet, hogy az űrszemét helyzetét kezelni kell.

Emellett számos jogi kérdés is felvetődik, az egyik, hogy a Holdon található jégből szeretnének egyes országok oxigént és hidrogént, azaz vizet csinálni, de ezzel kapcsolatban semmilyen szabályozás nincs. Az sincs megfelelően szabályozva, hogy hogyan lehet a műholdaknak egy darabot elfoglalni az űrből, mert ha valaki oda fellő több ezer műholdat, akkor lényegében kisajátítja azt a részt, tehát félt, hogy idővel létrejöhet egy vadnyugat az űrben, ezért is nagy szükség van a szabályozásokra, hangoztatta Kiss László, aki azt is hozzátette, hogy távol vagyunk még attól, hogy a rakéta ne tudjon kimenni az űrbe a műholdaktól vagy az űrszeméttől, de ha nem változik a helyzet, erre is fel kell készülni.

Kiss László a DeepDive-on az előadást követően arról is beszélt a Népszerűságnak, hogy Európa legalább 20 évvel le van maradva az űrutatásban. Az Egyesült Államok, Kína és egyre inkább India elhúzz ezen a téren az öreg kontinens mellett. Az Európai Űrügynökség következő nagy projektje, hogy szondát küld a Szaturnuszra, de a konkrét programot csak 2034-ben fogadhatják el, az indulás leghamarabb 2043-ban lehet, és ha minden menetrendszerűen halad, és sehol nem lesz csúsztás, akkor 2051-ben érkezik meg a Szaturnuszra. Csak győzzük kívánni!

A természet kalendáriuma (DCXLI.)

Kiss Székely Zoltán

A világ kötöttsége megbomlott, nézd,
nézd, mint tombol színekben az őszi falu,
mint öltözik tarkába az őszi határ. Száz színű
szoknyát ölt testére az erdő, száz színbe öltö-
zik fel a hegy.

Nézz körül, magasan vagy szőlőhegyünk leg-
tetején, egy
pillantásodba kerül csak. Vénült szépségű
lány

lehet így izgalomban, ha későre
megjön a vénült völgegy, kire mostanig mind
várt.

Ott piros szoknyát cserél az erdő rózsaszín-
nel,

s aranysárga haját fésülik a bomlott szelek az
ágon.

Most kék fodrokat rak testére sietve,
remegő izgalommal próbálja, így jár-e tisz-
tásain a hajnal.

Most zöldbe vedlene vissza, de nincs már
zöld,

eltelt az az idő... siet esztelenül a vén lány,
száz kézzel kap utánuk, de nincs már

kék szoknya sem, nincs rózsaszín, nincs
sárga, nincs, nincs,

földre estek örökre, s ami még maradt is,
már csak piros rongy...

Piros levelet kerget a szél s kopasz ágat ver
össze.

Hallod-e, hogy zokog az erdő, mintha szíve
volna

ott is a földnek.

Piros levelet kerget a szél – írta valamikor
Bözödi György. Talán mikor e sorok hozzád
elérnek, kedves Olvasóm, már levél is alig
lesz a fákon. Megérkezett november.

Az enyészet havának első sétájára hívlak,
jer velem szép elmúlást látni.

November első két-három napja a halottak
kultuszát szolgálja, de nem római hagyaték-
képpen, hanem kelta befolyás alatt. Novem-
ber elsején mindenszentek napját, másodikán
halottak napját csak a IX-X. század óta ün-
nepli meg az egyház. Angliában, kelta terü-
leten már a VIII. században is közönnep volt
november első napja, ez volt ugyanis a kelta
év kezdete. **Supka Géza** fejti ki ezt a **Kalan-
dozások a kalendáriumban és más érdek-
ségek** című művében. – *Amikor aztán a kelta
elem a francia Egyházban is megerősödött,
akkor a maguk ősi ünnepét – persze átkatoli-
závalva – áthozták a katolikus egyházi évbe is.*

A november elsejei mindszentek napját Kr.
u. 835 óta, a 2-án tartott halottak napját pedig
998 óta tartja meg az egyház. Az utóbbi
ünnep a Krisztus utáni 1000. évre várt világ-
vége szorongásos hangulatában fogant. A ha-
landók iparkodtak az elhunytak szellemeivel
jó barátságba kerülni. A gyertyát azért is kel-
lett a sírokon meggyújtani, hogy az ezen a
napon sírjaikból kiszabadult lelkek újra visz-
szataláljanak a sírba. Ilyenkor illett a sírokat
is rendbe hozni. Ezen a napon hosszan szól-
nak a harangok, hogy a harangszóval elfedjék
a szellemek siránkozását. Itt szólal meg iga-
zában az emberiség egész halálfélelme,
amely a mágikus erők egyik leghatalmasabb
szellemi mozgatóereje volt.

Első mai megállón **Őszi füst-varázsban**
Jékely Zoltán fogad:

*Köd-fényben áll a budai vidék;
legyen enyém az ősz, akár a lelkem,
pipámban száz levél hullája ég,
miket finom dohánnyá szeleteltem.
Egyharmada diófa levele,
másik harmad édeskés hárslevélke,
a többiit naspolya hullatta le,
vagy a szomszédunk szelid gesztenyéje.*

A nospolyafa gyümölcsseit, minek előtte
meglágyul, akkor szedik: de jobb, ha a fáján
hagyják, hogy egyszer vagy kétszer megsípje
a dér; s édesebb lesz. **Lippai János** így okí-
totta a XVII. században a gyümölcskertésze-
ket. November 1-jén, 1606-ban született
Pozsonyban az első magyar nyelvű tudomá-
nyos kertészeti kézikönyvünk szerzője, egy-
szersmind első gyümölcskutatónk.
Pozsonyban és Bécsben végezte tanulmá-
nyait. Széles körű műveltségére, nyelvtudá-
sára jellemző, hogy a grazi, majd a bécsi
egyetemen keleti nyelveket oktatott. 1643-
ban tért vissza Magyarországra. Érdeklődése
egyre inkább a természettudományok, a ker-
tészet irányába fordult. Bátyja, György esz-
tergomi érsek udvarához kérte magát, és
hátralévő éveit az érsek által európai hírűvé
fejlesztett pozsonyi primáskert gondozásával
töltötte. Műveit – melyek közül ötnek ismer-
jük a címét, de csak kettő maradt ránk – ma-
gyar nyelven írta, ezáltal megteremtve a
hazai szaknyelv alapjait. Első művében, a Ca-
lendarium oeconomicum perpetuumban havi
részletezéssel, időrendi sorrendben ismertette
az egyes időszakokban esedékes mezőgazda-
sági munkákat. Gondos útmutatást adott, vár-
ható időjárás viszonyok előrejelzését is
taglalta. Munkája jól használható és népszerű
volt; hat kiadást ért meg. Legjelentősebb al-
kotása, melyben főleg saját tapasztalatait ösz-
szegezte, a háromkötetes **Posoni kert**, amely
még a XIX. század elején is alpműnek szá-
mított. Az első kötetben mintegy 150 dísznö-
vényfajt írt le. A második kötetben a
zöldségtermesztés mesterfogásait ismertette.
Elsőként foglalkozott a vetemények növény-
védelmével. A gyümölcsösökkel foglalkozó
harmadik kötet már csak halála után jelent
meg. Ebben megalkotta az első magyar gyü-
mölcsfajta-ismeretant: csaknem száz fajtát
ismertetett. 1977-ben az Akadémiai Kiadó
megjelentette a Posoni kert faksimile kiadá-
sát.

*Miket a lomb szűrőjén felfogott,
nyári napok, szívódjatok belém!
Bódítsatok vad szírom-illatok,
villó fények az asszony-fák cseccsén,
melyek alatt tátott szájjal hevertem,
s egy cseppentett-csepp mézet könnyörögtem –
Szép fák, kik álltok most kopott-leverten,
borultok még virágba körülöttem?*

– villant rám Jékely versének második sza-
kasza, fellebbentve egy Maros menti kastély-
kert őszi színpompáját. Egyik egykori
tulajdonosa hódította meg elsőnek a Kiliman-
dzsárót.

November első napján, 1845-ben látta meg
a napvilágot **Teleki Samu** is. A világhírű Af-
rika-kutató Debrecenben, Göttingában és
Berlinben tanult természettudományokat.
1886-ban expedíciót szervezett az akkor még
nagyreszt ismeretlen Kelet-Afrikába. Zanzi-

A tűzfalat térkép tapogatja

bárból indultak Kenya partjai felé 1887 janu-
árjában. Útjuk során mintegy 3000 kilométe-
res útszakaszt térképeztek fel, felfedezték a
Rudolf- és a Stefánia-tavat és a később Tele-
kiről elnevezett vulkánt. Megmászák az
5310 m magas Kilimandzsáró és a 4680 m
magas Kenya-hegyet. Addig ismeretlen né-
pcsoportokról adtak hiteles hírt. Tekintélyes
tárgyi etnográfiai, valamint állatbőr- és trófe-
agyűjteményt hoztak haza, ezzel megvetve a
Néprajzi Múzeum Afrika-gyűjteményének
alapjait.

(Amikor a '60-as évek elején egy nyáron a
gernyeszei Teleki-kastélyban működő pre-
ventórium „vendége” voltam, magam is meg-
csodálhattam az egyik bejárati ajtó
szemöldökfája helyén az elefántagyarat –
éppen a gyerekkönyvtárba nyílt az az ajtó.
Ott olvastam először Afrikáról, **Verne Gyula**
Tizenöt éves kapitánya volt az. Akkor az egy-
kori tulajdonosról könyv ott nem
létez(het)ett. De hírért-nevét akkor is – sut-
togva ugyan, de – őrizték a gyermek-tüdő-
gondozóban dolgozó helybéliek.)

Világgraszoló volt, hogy először a történe-
lemben végigfényképezték az egész expedi-
ciót. Amit kevesen tartanak számon, a széki
gróf Teleki Samu még két nagyobb expedi-
ciós utazást tett: 1893-ban Indiában és az in-
donéz szigetvilágban járt, 1895-ben pedig
visszatért Afrikába.

*Kigyó-lélek, kék pipafüst,
menybefutó selyemkötél!
Bár csimpajkodhatnak beléd:
mi lesz, ha itt-talál a tél?
Maholnap dérvért ez a rét,
Fáink szél-hóhér öklözi –
Emelj, emelj, varázs-kötél,
rózsálló, langy felhők közé!*

– Jékely pipafüst varázkötélén ereszkedek
alá az első, mai napig működő magyar egye-
tem ösvárosaiba, a Pozsony közeli Nagyszom-
batba.

Itt jött a napvilágra ugyancsak november
elsejei gyerekként 1864-ben **Schlesinger**
Lajos matematikus, egyetemi tanár, matema-
tikatörténész. Egyetemi tanulmányait Heidel-
bergben és Berlinben végezte, ahol 1887-ben

doktorátust szerzett. 1911-ig a kolozsvári **Fe-
renc József Tudományegyetem** matematika-
tanára volt, attól az évtől a giebei **Justus**
Liebig Tudományegyetemen tanított. Itt mé-
lyítette el matematikátörténeti kutatásait is.
Sokat tett **Bolyai János** tudományos munkás-
ságának elismertetése érdekében.

*A vadszőlő leveleit a szélvész
elvitte, de száz karja itt maradt:
a tűzfalon most óriási térkép,
erek, folyók, ösvények és utak.
Nézik-nézik az árva madarak,
drótlábu pintyök, kurtaröptü cinkék,
találgatják száz közt a jó utat –
de végül ittmaradnak télre mindég.*

– a költő vadszőlőtérképéhez hasonlatos a
Kárpát-medence is: egymást összekötő ösvé-
nyek és utak rajzolata.

Ugyancsak felvidéki származású a szerves
kémia egyik legjelentősebb magyar kutatója,
Brukner Győző Késmárkban született 1900.
november 1-jén. **Szent-Györgyi Albert**
munkatársa, Budapesten, majd Szegeden ta-
nult. 1926-tól a szegedi egyetemen, majd
1950-tól az ELTE-n tanított. A Szent-Györgyi
által felfedezett P-vitamin kémiai szerkezetét
közös munkával tisztázták, ami elvezetett a
görcsoldó izokinolinok (pl. a papaverin) ha-
tásosabb használatához is. **Szerves kémia**
című műve nem csupán egyetemi tankönyv –
a szerves kémikusok legtöbbet forgatott ké-
zikönyve lett.

*Utamra sok-sok levelet rakott a
szél – ez a megtért vandál építész,
ki rombolás után alkotni kész –
s most lábam alatt tündér terrakotta,
mely az első új szélre szerkesztőd,
akár a füst, ha a pipám kiég,
akár a hajnali, bátor remények.
S egy hajnalon én is némán kiégek.*

– ezzel a képpel fejezi be **Őszi füst-varázs-**
latát Jékely Zoltán.

Magam ilyen tündér terrakottán indulva a
késő őszebe, maradok kiváló tisztelettel.

*Kelt 2024-ben, Szent András havának első
napján*

Lábam alatt tündér terrakotta

Amikor üdvözült lelkekről emlékezünk meg...

„A halottak napja a tisztaságot jelenti”

Nagy-Bodó Tibor

Sokan a mindenszenteket és a halottak napját szinonimaként, egymás helyettesítésre használják. Pedig ez jókora tévedés, ugyanis két külön ünnepnapról van szó. Amiatt valóban megtévesztő lehet a két fogalom, hogy előbbit november elsején, míg a másikat november másodikán ünnepeljük, így sokan gondolhatják, hogy ugyanarról az ünnepéről beszélünk. A mindenszentek napján az üdvözült lelkekről emlékezünk meg a katolikus egyház. Nyugaton 609-ben tünt föl először ez az ünnep, amikor május 13-án a Szűz Mária, Vértanúk Boldogasszonya és minden vértanú tiszteletére IV. Bonifác pápa felszentelte a római Pantheon keresztény templommá alakított épületét. November első napja a megemlékezés napjaként a 8. században, 741-ben, III. Gergely idején jelent meg először. Általános szokássá vált, hogy mindenszentek napján a hozzátartozók rendbe teszik halottaik sírját, melyet virágokkal díszítenek, és gyertyát gyújtanak a halottak üdvéért. A halottak napja keresztény ünnep az elhunyt, de az üdvösséget még el nem nyert, a tisztítótűzben lévő hívekért. Ezt az ünnepet minden évben november másodikán tartják, mely a naptárakban is szerepel. Halottak napján szinte mindenki gyertyát, mécses gyújt meg a halottak emlékére, és a temetőbe is nagyon sokan látogatnak ki, hogy virágot vigyenek a sírokra. A keresztény egyház hivatalosan 998-ban celebrálta először önálló ünnepként a halottak napját, de a liturgiákban már az időszámításunk szerinti 3. századtól megtalálhatók az ünnepre vonatkozó feljegyzések. Széles körben pedig a 11. századtól terjedt el a keresztény világban. Október 31-e a protestánsok számára a reformáció emléknapja. A hagyomány szerint Luther Márton ezen a napon függesztette ki 95 pontból álló reformköveteléseit a wittenbergi vártemplom kapujára.

Összeállításunkban erdélyi egyházi személyiségek mondják el emlékeiket és gondolataikat ezekről a napokról.

Berszán István középajtai lelkipásztor, az Erdővidéki Református Egyházmegye leköszönő esperese:

A reformáció nem más, mint a Krisztushoz való tartozás megerősítése

–A reformáció, mely 1517. október 31-én kezdődött, nem elszakadás volt, hanem éppen ellenkezőleg, a Krisztushoz tartozás megerősítése.

Miért volt szükség a reformációra?

Azért, mert a történelem elején, megfoghatatlan távolságban már, de történt egy nagy deformáció, egy nagy elfordulás. Isten azt mondta az embernek: a kert a tied, annak gyümölcséből bátran egyél, de egy fa gyümölcse tilos!... Az ember azt mondta: nem, nekem az kell, amire én vágyok! Isten azt mondta: őrizd, vigyázd, gondold a ker-

tet! Az ember azonban azt mondta: használd ki a föld minden energiáját, fordítsd a magad hasznára, és ne törődj, hogy mi milyen következménnyel jár! Isten azt mondta: szerzek neki segítőtársat, hozzá illőt, de az ember, amikor baj lett, rögtön az Istentől kapott társat kezdte vádolni, és őt tette felelőssé a maga bűnéért is.

És az indulat csak halmozódott az emberi szívben és megszületett a szörnyű bűn, Káin testvérgyilkossága.

Folytatódik azóta is a nagy deformáció, még Isten kiválasztott népe életében is ott van, hiszen milyen sokszor megtörtént, hogy akiket magának választott ki, azok is elfordultak Tőle.

Hát ezért van szükség a reformációra ma is. Újraformálni, újraalakítani azt, amit Isten elgondolt. Ecclesia est semper reformanda, az egyházat szüntelenül reformálni kell! Az egyháznak a krisztusi megszólításra, ígéretre adott válasza a szó eredeti értelmében vett protestálás, azaz megerősítés, tanúszkodás, odaállás az igazság mellé.

Ahhoz azonban, hogy ez megtörténhessen, az egyénnek és a közösségnek is meg kell kezdenie a reformációt, azaz hozzá kell formálódnia Krisztushoz. A reformáció nem más, mint Isten egész népének odafordulása Krisztushoz. Ezért kezdte így Luther: Krisztus akarata, hogy az életünk szüntelen megtérés legyen. Ezért folytatta így Kálvin: az egész életnek Istennel van dolga, Krisztusban találkozik és lesz eggyé Isten és ember ügye, mert Krisztusban van elrejtve az üdvösség, benne ismerjük meg Istent.

És folytatódik a reformáció. Ez ma azt jelenti, hogy nekünk itt és most van feladatunk, a magunk idejében kell meghallanunk, mit mond az Úr, és a magunk idejében kell válaszolnunk rá. Kezdődhet így: Isten lelkének munkáját kérem, hogy formáljon újjá, folytathatódhat úgy, hogy az előbb való szeretet előtt megadom magam, hogy engedelmisséget szüljön bennem, és megtanítson engem is előbb szeretni, betöltve a szeretet nagy parancsolatát, és így a világ megismerje, hogy az Ő tanítványai vagyunk!

Nagy László, a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség nyugalmazott lelkésze:

Érzéseink egyik legtisztábbja az emlékezés, a megemlékezés

– Az ősz színes világával megérinti az ember lelkét. Dallamokat suttog a szél, és amikor nyugatról visszasüt a nap, mintha reményt sugározná: holnap is jövök, hogy veletek lehessen az alkotásban, a munkában, és veletek lehessen az ünnepekben és az emlékezésekben.

Művészeket ihletett meg az ősz. Dallamok és érzések születtek az ezeryi színt és fényt sugárzó természetből és az emberi lélek gazdagságából. Érzéseink egyik legtisztábbja az emlékezés, a megemlékezés.

Október beköszöntével naponta magunkra ölthetjük ünnepi ruhánkat, vagy a lélek tisztaságában kereshetjük azoknak arcát, akik egykor megszépítették életünket, vagy akikre tisztelettel emlékezünk. Egyházi és nemzeti ünnepeink és gyásznapiaink, a reformáció ünnepe után szelíden, de megmagyarázhatatlan lelki gazdagsággal érkezik meg a halottak napja. Evszázadok fényét és csendjét hozza magában. Igen, mert ők vannak benne, akiket szeretneinknek nevezünk.

Kányádi Sándor vallomása szerint a legárvábbak azok, akiknek még halottjuk sincsen. Nekünk van, nekünk sok van. Mi, akik most halottak napján sírhantok mellett nézünk a pislákoló gyertyákat, s akik évtizedek gondját, baját és örömét osztjuk meg egypár perc alatt azokkal, akiknek „...csak a teste” mellett állunk, akik tudjuk, hogy „csak lábujjhegyen, halkan! apáink hűlő, drága arcán járunk...” (Farkas Árpád), mi tudjuk, hogy ott vannak ők, szívünkben élnek éjjel és nappal. Bár életünkben „gyűlnek, egyre gyűlnek / a halottaim. / Nem fér a pohárba már a kankalin” (Kányádi Sándor), mi hisszük, hogy valakinek gondja van az élőkre és a holtakra. Ez tart meg, és ez ad erőt az újabb küzdelmekhez.

Van Valaki, aki van és aki lesz életünk utolsó pillanatáig. A

Zsidókhoz írt levél 13. részének 7. versében a levél írója így szól a gyülekezethez: „Emlékezzetek meg...” vagy egy másik megfogalmazásban „Ne feledkeztek meg vezetőitekről, akik az Isten ígését hirdették nektek. Figyeljétek életük végére, és kövessétek hitüket.”

Számomra a halottak napja a tisztaságot jelenti. A legőszintébb vallomást azok felé, akik előttem jártak, akik ajkán ott volt a tanítás, az intés, lábukban és kezükben az igaz út, amelyet szembe-kötte is járhatok, akik közel éltek az élet adójához és gondviselőjéhez, Istenhez, akiknek nem volt idegen a „Szeresd az Istent... és szeresd felebarátodat”, akiknek, bár testileg távol vannak tőlem, érzem mindennapi közelségüket és gondoskodó szeretetüket.

Halottak napján emlékezünk tisztelettel mindazokra is, akik jelen telen sírban pihennek, a sok ártatlanul meghalt katonára, a véten áldozatokra, a közösségépítőkre, a békét szerető és teremtő emberekre. A virág és a gyertya külső kellék e naphoz, az őszinte érzés, az emlékezés tisztasága nélkülözhetetlen.

Obermájer Ervin posztulátor, imecsfalvi plébános:

Ünnepe a fénynek, a szépségnek, az imának és az örökkévalóságnak...

– Az emberi lélek földi halál utáni útjának nem szab határt korszellemünk leszűkült, magába roskadó vagy éppen túlságosan képzelgő hamis spiritualizmusa.

Azoknak, akik azt hiszik, hogy földi életünk végén minden „bevégeztetett” az ember számára, osztályrészük a reménytelenség. Ugyanakkor azok, akik valamiféle feloldódást vagy földi körforgásszerű újjászületést várnak, szüntelen megjelenő délibábok kergetőivé válnak.

Közelítve és megélve az Egyház egyik legrégebbi ünnepkörét, a mindenszentek és halottak napjának misztériumát, szükséges, hogy ne csak a szemünkkel lássunk, hanem megérezzük e dicsőséges időszak fennkölt magasztosságát, hozzánk forduló vigasztalását.

Miben áll ez? Mint mindig, minden ünnepnek a fényét, a lényegét magától az Istentől nyerjük. Nincs ez másként ebben az esetben sem. Isten az, aki megmutat, cselekszik, vagy épp vigasztal aközben, mikor elhunytjainkat gyászoljuk, s a lélek mélyén Jézus

Krisztus szavain merengünk: „...aki hisz bennem, még ha meghal is, élni fog...”

Az élő Ige mutatja meg számunkra azt, hogyan érdemes élnünk, hogy szembesülve a halál valóságával, ne elcsüggedt lelkek vagy délibábkergetők legyünk. Cselekszik, mert képessé tett és tesz minden embert kivétel nélkül, hogy földi élete folyamán keresse a legfőbb Jót, Szépet, Igazat és Szentet. Vigasztalása pedig azoknak az érző lelkeknek szól, akik érdemesnek tartják az Ige követését, s akik ilyen módon értelmet látnak az őket formáló szülők, barátok, ismerősök hitében és halálában. Végző soron az embernek nem lehet osztályrésze sem az értelmetlenül eltöltött földi élet, sem pedig a korunkat jellemző elcsüggedés és legyintés az Örömhír hallatán.

Az emberi századok folyamán, előttünk a földi életből eltávozó Krisztus-hívek megszámlálhatatlan serege a bizonyíték arra, hogy az értelmes élet nem más, mint az Istennel betöltött érzélem, gondolat és cselekvés hármasa. Mindenszentekként tiszteljük őket, mert kívánságunk az, hogy mi is a nyomukban járjunk, legyenek ők nevesített vagy akár a kis családi szentélyben, a lélek mélyén szeretve tisztelt hívó édesanyák, édesapák, testvérek, nagyszülők, ismerősök vagy barátok. Vágyunk közelebb hozza őket hozzánk, értelmünk megfogalmazza életük értelmét, és tetteink meghatározottak lesznek a jó példák láttán. Mindez azonban csak úgy lehetséges, ha a szeretetteljes és szent élet nemcsak kiüresedett frázist vagy legyintésre okot adó, megmosolyogtató közhelyet jelent értelmünk és szívünk mélyén, hanem választ feltételez Isten meghívására.

Ebben a szent két napban csendes léptek, pislákoló gyertyák, friss virágok és suttogó imák jellemzik az emberi tapasztalás horizontját.

Ezek mellett ugyanakkor ott találhatunk a virágok elhervadásának, a gyertyák kialvásának, az imák elhalkulásának gondolatai is.

Jól jegyezzük meg: Isten mindig a fényt akarja láttatni az árnyak és délibábok helyett, a szépséget kínálja fel a hervadás helyett, az örök imát a csüggedés helyett, s a végtelen örökkévalóságot a rideg halál helyett. A huszonegyedik század gyermekeiként vajon értjük, és jól értjük ezt?

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1126.

Baltasar Gracián spanyol író jó tanácsát idézzük a fősorokban.		1	NŐI NÉV (JAN. 29.)	TILTÓSZÓ BECÉZETT KATALIN	ZAMBIA, FRANCIAOR- SZÁG, LUXEM- BURG GKJ.	SZLÁV IGEN	SÖTÉT NAPSZAK
		N					K
2	N	A TANTÁL VEGYJELE	FÉLTUCATOS SZÁMNEV	FAJTÁVAL KAPCSOLATOS A MAROS TESTVÉRE		SPANYOL ÉS OMÁNI AUTÓJEL ÖZÖNLŐ	
FOHÁSZ			OLASZ NÉVELŐ JUTTAT	NEM MOZOG MAGUK			
MAGYAROS DAL			GYILOK MŰVÉSZET- TÖRTÉNÉSZ (NÓRA)		JEMENI AUTÓJEL RÖVID KÖSZÖNÉS		
MIRÁKULUM			KERTI ESZKÖZ NŐI NÉV (AUG. 31.)				
MOCSÁRI NÖVÉNY			SZOLMIZÁ- CIÓS HANG MOST IS EZ VAN	EURÓPAI NÉP BALZSAM			
VASATLANI SZINTÉN NE		... LANZA (TENOR) ROMBOLÓ			EGYENI SZÖRNY		
		TÖRLŐ- GUMI BESZEGI			A RÁDIUM VEGYJELE ÓRÓMAI VISELET		
MONDAT ATOMJA			IGEVÉGZŐ- DÉS LEHET TOJÁS (NÉMET)	ÉVSZAK A TETEJÉRE			
MUZSIKA VER			ZAMAT RITKA (NÉMET)				
		MAJDNEM TIROLI HÍRLAPÍRÓ (JÓZSEF)		GALLY ÜRES BESZÉD	KILÓ (RÖV.) RIGA LAKÓJA		
ÉN (LATIN)			JUTTAT KERTI MUN- KAESZKÖZ	40 RABLÓ BABÁJA ALÁ			
A NÁTRIUM VEGYJELE		ELADÁSRA KÍNÁL HAMIS			BENT BENT! NEMETLEN!		
BETŰVETÉS			ZSINÓROS KABÁT JAPÁN AUTÓJEL				
L. N. J.	V				BUDAPESTI SPORTKLUB (RÖV.)		

Az ÉVFORDULÓK (10/3) című pályázat nyertesei:

Cremene Anna,
Beresztelke
Józsa Sándor,
Marosvásárhely, 1848. út

A pályázati rejtvény megfejtése:

BATIZFALVY; BÁLINT; RHORER; FÖLDESSY;
TÖRÖK; LÁNG; BATTHYÁNY; VÉCSEY

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések az október 25-i számból:

Minirejtvények:

1. Don Carlos
2. A cárevics

Skandi:

A jó bíró elítéli, de nem gyű-
löli, amit helytelenít.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

MAGYAR NÉPKÖLTÉS		1	2	3	V	4	5	6	7	8	D
		9				10					
11	12	13	14	15		16	17	18		19	
20					21		22			23	
24				25		26			27		
28			29		30			31			A
32			33		34		35			36	
37		38		39		40		41	42		
N	43		44		45		46		47		48
49	50		51		52		53		54		55
A			L			O		56			

VÍZSZINTES: 1. Egy magyar közmondás első része. 9. Kettő alkotják. 10. Svájci reformátor (János). 11. Hadsereg tagja. 16. A satu fele! 18. Olasz névelő. 19. Mutatószó. 20. Átkaroló. 21. Szerzett rokon. 23. Üdítő ital. 24. Csinos, jó alakú. 25. Sértetlen. 26. Az arzén vegyjele. 27. Sétatér. 28. Horony. 29. Tüzet megszüntet. 31. Bő, széles. 32. Párosan nyit! 33. Latin csont. 34. A tetejére. 35. Görög levegő. 36. Nyugati szigetlakó nép. 37. Gróf (angol). 39. Törlőgumi. 41. A Tiszába siető folyó. 43. Vonal a sokszög belsejében. 45. Nagy kazah tó. 47. Jövendőmondó. 49. Kopasz. 51. Nem mozog. 53. Elemi parány. 55. Skálakezdet. 56. Kis folyó.

FÜGGŐLEGES: 1. Az egyik szülő. 2. Kipling kígyója. 3. Tömegesen pusztító. 4. Európa-kupa (röv.). 5. A felületére jegyez. 6. Szül az állat. 7. Kávét. 8. Egyes (német). 11. A közmondás befejezése. 12. Szigetcsoport Alaszka mellett. 13. Cselekedet. 14. A Maros párja. 15. A szépnem. 17. Csahol. 21. Növény szaporítósejtje. 22. Román csont. 23. Klubegyed. 25. Létezik, eleven. 27. Politikai egyesület. 29. Székely is. 30. Maxidoboz. 31. Magad. 33. Tüzet szüntet. 35. Termést betakarít. 36. Hivatali munkahely. 38. ... hajrá! (biztatás). 39. Redőny. 40. Hivatalos akta. 42. Most készült, még nem használt. 44. Alsó végtag. 46. Csór, elemel. 48. Több mint elég. 50. A talp közepe! 52. Lantvégek! 54. Ez van most.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket 2024. november 14-ig a Népszavak címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Operettek

1	2	3	C	4	5	R
6			7	7		
8			9		10	
11			12	13		
14		15			16	
		17			18	
19				20		

VÍZSZINTES:

1. Határozott névelő. 2. Lehár Ferenc egyik műve. 6. Szolmizációs hang. 7. Pusztít. 8. Maxitasak. 10. Pára! 11. Hatból kettő! 12. Mező. 14. Holt nyelv. 17. Álmos anyja. 19. Belgiumi város. 20. Hím juh.

FÜGGŐLEGES:

1. Víztelenítés. 2. Levélhordó intézmény. 3. Le. 4. Olasz igen. 5. Akta. 9. Fél-sziget az Azovi- és a Fekete-tenger mellett. 13. Dal. 15. Ötóra ital. 16. Ofszajd. 18. Ásványi fűszer.

1	2	3	D	4	5	I
6			7			
8			9			A
		10			11	
12	13		14			15
16		17		18		
19			19	20		

VÍZSZINTES:

1. Lehár Ferenc egyik operettje. 6. Angol levegő. 7. Tesz, helyez. 8. Számtan. 10. Német autómárka. 12. Szolmizációs hang. 14. Férfinév (júl. 17.). 16. Orosz férfinév. 18. A szépnem. 19. Török tiszt volt. 20. E helyen.

FÜGGŐLEGES:

1. Család. 2. Becézett Mária. 3. Pusztító. 4. Zeneszerző (Ferenc). 5. A -re párja. 9. Korai gyümölcs. 11. Alul. 13. Vén. 15. Kézimunkázik (a nő). 17. Ómega és alfa.

L. N. J.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Florida két pontja: Cape Canaveral és Key West

Dr. Ábrám Zoltán

Senki sem vitatja, bárhol éljen a Földön, hogy Amerika katonai és műszaki-technológiai nagyhatalom. Azt sem, hogy az űrkutatás terén nagy megvalósítások elindítója, és a – változó – jövőkép megrajzolója. Az 1958-ban Eisenhower elnök utasítására megalakult NASA (National Aeronautics and Space Administration) külön fogalom, az űrkutatás központi szerve az Egyesült Államokban. Cape Canaveral egy földrajzi megnevezés, egy Florida keleti partján elhelyezkedő szárazföldi beszögellés az Atlanti-óceánba. Ezt a helyszínt találta legalkalmasabbnak a NASA arra, hogy innen indítsa az űrbe a rakétáit, űrhajóit, utaskapszuláit, és itt hozza létre az Apollo-programot meghirdető államelnökről elnevezett J. F. Kennedy Space Center űrkutatási központot.

Az űrkutatásnak hősei, sőt hősi halottjai is vannak, tucatnyinál többen. Róluk külön teremben emlékeznek meg, a látogató figyelmét pedig érdekes bemutatókkal igyekeznek felkelteni. Űrutazásra kerül sor 3D-s térben, űrhajós szakember magyarázza az egész folyamat műszaki és logisztikai lényegét, ismeretik a Mars-kutatás jelenlegi állását. Űrhajósok személyes tárgyai, holdközetek, űrhajózási kellé-

A holdrészállás vezérlőpultja

kek figyelhetők meg a tárlókban, vagy éppenséggel filmen követhető a súlytalansági állapot számos rejtelve. Külön részen tucatnyi rakéta tanulmányozható, impozáns látványuk betölti a teret. Számos érdekesség fellelhető, órákon át végignézhető, ám a központ amúgy hatvandolláros meglátogatásának a legnagyobb attrakciója a valódi „helyszíni szemle”, mely során kilövőállomások, központi épület, irányítóközpont, hatalmas lánctalpas

Az Egyesült Államok legdélibb csücske

szállítójármű és a számára kialakított kavicsos út egyaránt megtekinthető. Természetesen kívülről.

Kennedy Space Center felirátú kényelmes buszok visznek közel tíz mérföldes, rendkívül izgalmas utazásra. Amúgy első látásra minden megszokott, kétsávos oda-vissza út szokványos 45 mérföldes sebességkorlátozó táblákkal, zöld növényzet, madarak keringenek, esetleg aligátor is megfigyelhető a csatornában. A végső cél a 39-es kilövőpálya (pad 39), ahonnan a SaturnV rakéta segítségével az űrbe lötték a holdprogram Apollo űrhajóit. A SaturnV, annak három nagy darabja a maga teljes valóságában megtekinthető és számba vehető, mint a valaha gyártott legnagyobb holdrakéta, összesen 363 láb hosszú.

A megnyert második világháborút követő hidegháború korában, az ötvenes években az Egyesült Államok űrkutatás szempontjából többszörös lépéshátrányba került a Szovjetunióval szemben. Fellőtték a világűrbe a Szputnyikot, sőt vele együtt az első élőlényt, a „hősként elpusztult” Lajka kutyát, 1959-ben pedig az első ember, Gagarin szerencsésen megjárta a világűr. Amerika nem nézhette tétlenül a szovjet sikereket, nemsokára az első amerikai, Alan Shepard tizenhat percet töltött a Földön kívül. De ez

A NASA székhelye, Cape Canaveral

jában. A korabeli irányítóközpont teljes berendezése megtekinthető, és felette három képernyőn követhető a rendkívül izgalmas kilövés előkészületei és utolsó néhány perce. A filmkockákon látható, azóta elavult műszerfalak teljes mértékben megegyeznek az élőben megtekinthető vezérlőközponttal. Sőt, az a jármű is a kiállított tárgyak között sorakozik, amellyel a három űrhajóst a rakétakilövés helyszínére szállították, hogy a lifttel elérjék a számukra súlytalan otthont nyújtó kapszulát, az ajtók bezáródjanak, a hatalmas szerelőállvány elváljon az űrhajótól és a rakétától, és megkezdődjön a visszazámlálás.

További két „élesben” zajló, sikeres kilövést követően az Apollo-11 hozta meg a világra szóló ismertséget három űrhajósának, de kiváltképpen Neil Armstrongnak, aki elsőként szállt a Holdra. Ez az űrhajó Washington DC-ben van kiállítva a Smithsonian Múzeumban. Cape Canaveralban az

Apollo-14 tekinthető meg a maga teljes valóságában, valamint a Gemini-8, de ez már egy más történet. Amúgy a kiállítás végigköveti az Apollo-programot, miközben az Apollo-14 ismertető pannója már az étkezési blokkban található. Múzeumot nézve enni, avagy táplálkozva kiállítást nézni – teljesen mindegy, az evés-ivás nélkülözhetetlen része a programnak. Amiként az üzletlen át vezet a kijárat a látogatási központba visszazámláló buszokhoz, hátha még elmarad néhány dollár. Hiszen minden egyes dollár jövedelem csak jót tesz az eladónak, a központnak, Floridának, egész Amerikának.

Bár korántsem kíséri olyan érdeklődés, mint a hatvanas években, az űrkutatás napjainkban is zajlik. Való igaz, a kezdeti mértéktelen lelkesedés kora lejárt, és a józan ész azt diktálja, hogy mégiscsak a földi otthontermelés és annak óvása az egyedüli járható út az ember számára. Elmaradt a holdutazás mindennapivá tétele, annak ellenére, hogy annak idején nagy reményeket fűztek hozzá. És bár azóta sikerült mintákat venni más bolygóról, és alaposabban megvizsgálni számos égitestet, a napokban, hetekben mérhető esetleges holdutazáshoz képest a Marsra eljutni már kétféle három évre van szükség, ami mégiscsak jócskán meghaladja a pihenőszabadság időtartamát. És még figyelembe kell venni a ruhá-

zattal, az étkezéssel, a súlytalansággal járó gondokat, no meg olyan kellemetlenségeket, hogy áramforrás és az internet használatát nélkülözni kell az űrben.

Miután az amerikai-szovjet űrkutatási verseny kora lejárt, majd a túlhajszolt fegyverkezési hajszába belebukott a Szovjetunió, az Egyesült Államok új utak kitaposásába kezdett. A hétköznapi ember számára megközelíthető jövőkép neve: Commercial Space Transportation. A gyakorlat azt mutatja, hogy aki egészségesen alkalmas, emellett pedig mintegy húszmillió dollárt áldoz rá, „turisztikai jellegű” űrutazást tehet. Egyik honfitársunk, Charles Simonyi, azaz Simonyi Károly kétszer is átélte ezt a sajátos élményt.

Florida déli csücske a Kubához szűk száz mérföldre fekvő Key West szigete, ahova Ernest Hemingway 1928-ban költözött második feleségével. A Nobel-díjas író háza Key West szigetén ma múzeum. Itt

Hemingway háza Key Westen

írta munkái kétharmadát a ház mögötti, dolgozószobává alakított garázsban. Az ihlet és a papírra vetett gondolatok, szövegek nagy része innen indult a világhíresség felé, kiemelten az *Akiért a harang szól*, a *Búcsú a fegyverektől* és *Az öreg halász és a tenger* című regényeit említve. Utóbbi a leglíraibb írása, amelyben az öreg halász macacs küzdelmet folytat a végtelennek tűnő tengerrel, a hatalmas hallal, az örökkévalóságot megtestesítő természettel. A művek saját élettapasztalatból, élményekből születtek. A Key West-i villa, a múzeum egyik falán ma is megtekinthető az a jellegzetes fotó, amelyen az író halászhajója és egy ember-nagyságot meghaladó hal között pózol.

Key West amúgy érdekes és látogatásra ajánlott helyszíne Floridának, az Egyesült Államok legdélebbi pontja, ahol egymás mellett megférnek a déli határkö mellett fotózó turisták és az ottan néhány lábnyira szögesdróttal körbevett katonai támaszpont alkalmazottai.

Egykoron, Hemingway ottani tartózkodása idején csak vízi úton volt megközelíthető, ma már van repülőtér, és Miami-ból bő kétórás autózással is elérhető. A Floridai-félszigetet elhagyva ugyanis különböző hosszúságú hidak kötik össze az egyes szigeteket, hogy szárazföldön is megközelíthetők legyenek. A leghosszabb és leghíresebb a mintegy tizenegy kilométeren át az Atlanti-óceánon átívelő Seven Mile Bridge. A vezetés felemelő élmény, csodálatos óceánparti helyszínekkel tarkított. Igaz, az élet itt sem minduntalan napsütéses – a pusztító erejű hurrikánra külön emlékmű emlékeztet.

Mindenszentek és halottak napja: az elmúlásról, az emlékek őrzéséről szólnak a közmédia műsorai

November 1-jén, mindenszentekkor és november 2-án, halottak napján az emlékezés csendességéhez méltó, tematikus műsorkínálattal várják a nézőket és a hallgatókat a közmédia csatornáin.

Mindenszentek napján, november 1-jén a Kossuth rádió az idén elhunyt művészekre emlékezik, gondolataikat tolmácsolva. A nap folyamán archív felvételről szólal meg Novák Ferenc koreográfus, Tordy Géza színművész, Czákó Gábor író, Vitézy László filmrendező, Grétsy László nyelvész, Benedek Miklós színművész és Finta József építész. A csatorna műsorai igazodnak a nap tematikájához: *A hely* 12 óra után kezdődő adásában a többi között a hajdúböszörményi *csónakfejfás temetkezésekről* hallhatnak, 14 órától pedig versek szólnak az ősről, halálról, elmúlásról. Egyedi műsorokkal is készül a Kossuth rádió mindenszentek napján, 17.30-kor kezdődik a *Hadisírok Nagykanizsa* című adás, amely Nagykanizsa központi temetőjét mutatja be mint személyes sorsok, generációk és történelmi események lenyomatát. November 2-án, halottak napján *Emlékül* címmel 10 órától a búcsúról, az elmúlásról szóló zenei válogatást ad a Kossuth rádió. Az *Országjáró* szombat délután a Házsongárdba látogat, a történelmi sírkert a sok évszázados magyar írásbeliség nagyjainak nyugvóhelye és egy-

ben az emlékezések kegyhelye. 14.32-től rendhagyó műsort hallhatnak Bódi Mária Magdolna vértanú boldoggá avatásával kapcsolatban.

A halottak napja tiszteletére a Dankó rádió *Tudod-e még az én nótámat* című beszélgetőműsorában október 30. és november 3. között a hallgatók mesélnek szeretteikről. November 1-jén a 13.40-kor kezdődő *Jó ebédhez szól a nóta* is válogatást ad azokból a magyar nótákból, amelyekkel a rádió hallgatói idézik fel elhunyt hozzátartozóik emlékét.

A Bartók rádió műsorán november 1-jén 13.35-től William Byrd angol reneszánsz zeneszerző 1595-ben született *Mindenszentek* miséje hangzik el. A művet az oxfordi katedrális kórusa adta elő 1989-ben a dorchesteri apátságban. 20.35-kor élőben kapcsolja a rádió a Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermet, ahol a Magyar Rádió Énekara és Szimfonikus Zenekara előadásában hallható a *Messa per Rossini* – Gioachino Rossini halálának első évfordulójára összeállított rekviemmise – magyarországi bemutatója. Az előadás szolistagárdáját – Celeng Mária (szoprán), Láng Dorottya

(mezzoszoprán), Giorgio Berrugi (tenor), Mihai Damian (bariton), Liang Li (basszus) – és a Magyar Rádió Zenei Együttesét Nánási Henrik vezényli.

A Duna november 1-jén tűzi műsorára 11.30-tól a leghíresebb osztrák zarándokhely történetét bemutató *Mariazell, a Habsburgok nemzeti szentélye* című ismeretterjesztő filmet, majd 12.20-tól a magyar női szenteket középpontba helyező, Jankovics Marcell által rendezett, *Magyar szentek és boldogok – Szent királylányok* című alkotást láthatják. A halhatatlan szerelmet megörökítő klasszikus, a *Love Story* 15.15-től meséli el a Dunán a gazdag családból származó egyetemista, Oliver Barrett és a szegény családból való Jenny boldog egymásra találását, amelynek csak a halál vethet véget. 17.55-től *A Házsongárd arcai* című ismeretterjesztő sorozat 2. részét vetíti a csatorna, amelynek célja, hogy a manapság még látható és gyakran felkeresett sírok mellett megjelenítse az ott végső nyugalmat lelt elhunytak életének néhány mozzanatát. A sorozat 3. része a Duna Worldön látható november 2-án este.

A Duna World műsorán november 1-jén a Scheffler János szatmári püspök életét bemutató dokumentumfilm-sorozat mindkét része látható. A *Boldog Scheffler János, Szatmár vértanú püspöke* című film

első, 8.45-kor kezdődő epizódja Scheffler János papi, püspöki hivatásig vezető útját mutatja be, a második részben 9.35-től pedig a vértanúságig vezető kálvária követhető nyomon. A kolozsvári Házsongárdi temető kiemelt szerepével a Duna World is foglalkozik mindenszentekkor, az erdélyi magyarság ott eltemetett nagyjainak emlékét idézi fel 17.45-től az *Erdélyi történetek* című dokumentumfilm. A sírkertben jelenleg uralkodó viszonyokra is rávilágít a 19.40-től látható *Az emlékeket őrzője – Gergely Erzsébet* című alkotás, amelynek címszereplője több évtizede végez kegyeleti munkát a temetőben, kolozsvári diákok segítségével. A *Szent Efrém férfikar hangversenyével* zárul a Duna World tematikus napja, a 21.05 órakor kezdődő *Requiem* a napjainkban zajló háborúban elhunyt civil áldozatokról emlékezik meg. A hangversenyen két gyász-messe hangzik el: az Ungváron született fiatal zeneszerző, Papp Viktor erre az alkalomra, a férfikar számára írt kompozíciója ukrán és latin nyelven; valamint Liszt Ferenc ritkán hallható férfikari műve, amelyet két gyermeke és édesanyja elvesztése után írt a mester.

Mindenszentekről szól a Magyar krónika *Kicsi szentem* című adása november 1-jén 10 órától az M5 kulturális csatornán. Két ismeretterjesztő film is látható e napon az M5-ön, 10.25-től a *Kenyeretek-*

ből, szívetekből, majd 13.55-től a *Jézus Krisztus ereklyéi*. Előbbi a mindenszentek transzcendens üzenetét dolgozza fel, míg utóbbi a Jézus ereklyéihez kapcsolódó kutatásokkal foglalkozik. Pénteken látható 17.30-tól *A halál története – Európai temetők* című, egy-egy történelmi korszak híres temetőit bemutató német ismeretterjesztő sorozat két részét egymás után, majd 20 órától az *Ereklyék – A földi hatalom égi jelei* című ismeretterjesztő alkotással zárja tematikus műsorkínálattal a csatorna. Másnap, halottak napjának délutánján *A halál története* című sorozat további két epizódját tűzi műsorára az M5, 22 órától pedig a klasszikus zene történetének egyik remekműve, Wolfgang Amadeus Mozart 1791-ben komponált *Requiem* csendül fel a Györi Filharmonikus Zenekar előadásában.

Az M2 Petőfi TV *Az út végén* című filmmel várja a nézőket. A 22.30-kor kezdődő magyar kisjátékfilmben a nézők egy idős férfi gyászán keresztül kaphatnak bepillantást a téli tanyavilág egy napjába. Az M2 Gyereksatorna saját gyártású, ünnepekhez kapcsolódó dramatikus minisorozata is mindenszentek és halottak napjához kapcsolódó epizóddal készül. Az *Ünneplőben* adását a nap folyamán önálló műsorszámként és a *Hetedhet kaland* című magazinműsor rovataként is láthatják.

Szavazási útmutató

Mint ismeretes, december elsején a képviselőház és a szenátus tagjait választják meg a szavazókorú polgárok, pártlistás arányos rendszerben. Ennek megfelelően a pártok vagy választási szövetségek rendezett listát állítanak a jelöltjeikről, és az országosan elért eredmények függvényében a lista élén szereplő személyeknek nagyobb esélyük van mandátumhoz jutni. Minél nagyobb szavazatarányt ér el egy párt országos szinten, annál több jelöltet juttathat be a parlamentbe. A parlamenti választások kormányhatározatban rögzített menetrendje szerint a kampány november elsején kezdődik, és november 30-án 7 órakor ér véget.

Szavazás belföldön

A szavazást belföldön egyetlen napon, 2024. december elsején, vasárnap 7 és 21 óra között bonyolítják le. Este 9 órakor a szavazókörzet (szavazóhelyiség) választási irodájának elnöke a szavazást befejezettnek nyilvánítja, és elrendeli a szavazóhelyiség bezárását. A romániai lakóhelyű vagy ideiglenes lakóhelyű állampolgárok a választások napján érvényes következő okmányok alapján szavazhatnak a romániai szavazóhelyiségekben: személyazonosító kártya, elektronikus személyazonosító kártya, ideiglenes személyazonosító kártya, személyazonosító igazolvány, diplomataútleivel, elektronikus diplomataútleivel, szolgálati útleivel, elektronikus szolgálati útleivel, katonai igazolvány. A 21 órakor a szavazóhelyiségben tartózkodó vagy a szavazóhelyiség előtt sorban álló választópolgárok legkésőbb 23 óra 59 percig adhatják le a szavazatukat. A választások megszervezéséhez 43 választókerületet alakítottak ki: 41-et az ország megyéiben, egyet Bukarestben és egyet a külföldön élő vagy tartózkodó román állampolgárok számára. Szavazásra a 18. életévüket betöltött román állampolgárok jogosultak, ha ezt a kort a választás napjával bezárólag betöltötték. Nem jogosultak szavazásra az értelmi fogyatékkal élők és azok a személyek, akiket jog-

erős bírósági ítéletben meghatározott időtartamra eltiltottak a választójog gyakorlásától. A választópolgárok a lakóhelyük vagy tartózkodási helyük szerinti szavazóhelyiségben adják le szavazatukat, de szavazhatnak a lakóhelyük vagy tartózkodási helyük szerinti választókerület bármelyik más szavazóhelyiségében is. A személyes adataik alapján a <https://www.registrulelector.ro/> weboldalon tájékozódhatnak arról, hogy melyik szavazóhelyiséghez tartoznak.

Az igazoltan beteg vagy mozgásképtelen választópolgárok mozgóurnát kérhetnek. Kérelmüket a választások megelőző napon, 18 és 20 óra között kell benyújtani a legközelebbi szavazóhelyiséghez.

Szavazás külföldön

Külföldön két napon, november 30-án és december elsején lehet szavazni 7 és 21 óra között a külvéletpolitikai szavazóhelyiségekben. Emellett a külföldi lakóhelyű vagy tartózkodási helyű választópolgárok október 17-ig regisztrálhattak levélszavazásra is a külföldi lakcímükkel a votstratinate.ro weboldalon. A regisztrálás feltétele volt, hogy a választópolgár rendelkezzen a választások napján is érvényes személyazonosító okmánnyal, a külföldi lakóhelyű román állampolgárok esetében elektronikus útlevelemmel vagy egyszerű ideiglenes útlevelemmel. A le-

vélszavazásra regisztrált választópolgárok a www.registrulelector.ro oldalon ellenőrizhetik a nyilvántartásba vételüket öt nappal azután, hogy megkapták a választói névjegyzékbe való felvételüket megerősítő e-mailt. A Román Posta legkésőbb 25 nappal a választás időpontja előtt elküldi a választópolgár regisztrációs kérelmében megadott lakóhelyre vagy tartózkodási címre a levélszavazáshoz szükséges dokumentumokat egy útmutatóval és egy megcímezett borítékkal együtt. A levélszavazatot tartalmazó borítékot időben kell feladni úgy, hogy a szavazás napja előtt három nappal eljusson a levélszavazatokat összesítő választási iroda címére.

950 külföldi szavazókerületet alakítanak ki

A külügyminisztérium Állandó Választási Hatóságnak (AEP) tett javaslatára 950 külföldi szavazókerületet alakítanak ki az államelnök-, illetve a parlamenti választásokra. A javaslatot a román külképviseletektől kapott adatok alapján tették meg. Míg a június 9-i európai parlamenti választásokra 915 külföldi szavazókerületet alakítottak ki, az elnök- és a parlamenti választásokra a javaslat szerint 35-tel növelnék ezek számát – közölte a külügyminisztérium.

A legtöbb, 158 szavazókerület Olaszországban és Máltán alakítják ki. Spanyolországban 147, az Egyesült Királyságban 107, Franciaországban és Monacóban 68, a Moldovai Köztársaságban 59, az Amerikai Egyesült Államokban 48, Belgiumban 29, Hollandiában 21 szavazókerület lesz a szavazati jogokkal élni kívánó román állampolgárok számára. A június 9-i európai parlamenti választásokhoz hasonlóan objektív okokból nem lehet szavazókerületeket kialakí-

tani Afganisztánban (a román katonákat kivonták a hadműveleti színterekről), Donmenti Rosztovban (a konzuli képviseletet bezárlják), Odesszában (a konzuli képviselet működését ideiglenesen felfüggesztették), Szudánban (a képviselet tevékenységét az addisz-abebei román nagykövetség vette át), Venezuelában (a diplomáciai képviseletet bezárlták), Líbiában (a diplomáciai képviseletet Tuniszba helyezték át) és Phenjanban (a képviselet működését ideiglenesen felfüggesztették).

A június 9-i európai parlamenti választásokra létesített két németországi szavazókerületet (Freising és Ludwigsburg) ezúttal nem alakítják ki, mivel a hely nem megfelelő három egymást követő forduló lebonyolítására. A két térség választópolgárai több (mindegy 50 kilométerre levő) szavazóhelyiség közül választhatnak majd. Ötvenegy szavazóhelyiséget a június 9-i választásoktól eltérő helyszínen rendeznek be, mert nincs megfelelő ingatlan a három egymást követő forduló megszervezésére, 11 külföldi szavazókerületben pedig más-más

helyszín ad majd otthont az elnök-választások két fordulójának, illetve a parlamenti választásoknak. A külügyminisztérium azt tanácsolja a külföldön szavazni kívánó román állampolgároknak, hogy idejében érdeklődjenek meg, hol adhatják le szavazatukat. Az elnök-választáson külföldön minden fordulóban három napon át (november 22., 23. és 24., valamint december 6., 7. és 8.) zajlik a szavazás. Az elnök-választáson minden szavazati joggal rendelkező, külföldön levő román állampolgár szavazhat a román hatóságok által kiállított érvényes személyazonosító okmány alapján.

A parlamenti választásokon külföldön a szavazás két napon keresztül zajlik (november 30. és december 1.). A parlamenti választásokon csak azok a választójoggal rendelkező állampolgárok szavazhatnak a külföldi szavazóhelyiségekben, akiknek külföldi lakóhelye vagy tartózkodási helye van.

A külföldi szavazókerületekben zajló választásokról a román külügyminisztérium honlapján lehet többet megtudni.

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá forduló problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarot-kártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnny távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átoktól, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyen az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.

Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

Matei Vişniec:

Bohóc keresztetik

Györfy András | Kárp György | Szélyes Ferenc
Három marosvásárhelyi színész jutalomjátéka

November 4-én, hétfőn este 7 órától. Jegyet foglalni a 0740-566-454-es telefonszámon lehet (Angi Enikőnél). A jegyeket az előadás előtt, a helyszínen, a Stúdió színház jegypénztárából lehet átvenni.

Rendező: **Béres László**
Dramaturg: Elek Tibor | Díszi, jelmez: Szélyes Andrea
Mozgásművészeti tanácsadó: Liviu Pancu

A Gyulai Várszínház bemutatója

GYERE, MESÉLJ!
VÁSÁRNAP 18.00

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 3849 m²-es beltelek és 54 m²-es szoba pincével Székelyvajában. Ára: 30.000 euró. Tel. 0748-027-748. (24259-I)

ELADÓ kemény tűzifa, 250 m. Tel. 0759-678-112. (24305-I)

ELADÓ kétszemélyes kanapé, faasztalok. Tel. 0752-099-223. (24319-I)

LAKÁS

KIADÓ garzon szép udvaron diákoknak és új garázs bármilyen tevékenységre. Tel. 0742-557-214, 0742-197-556. (24245-I)

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

„Szászrégen municípium – székhelye: Szászrégen, Petru Maior tér 41. szám, Maros megye – mint tervbirtokos közli az érdeklődő nyilvánossággal, hogy megszervezi a „Szászrégen municípium integrált városfejlesztési stratégiája 2021–2030 – folyamatos fejlesztés” című tervezet és a környezeti jelentés nyilvános vitaülését a székhelyén – gyűlésterem, földszint – december 19-én 16 órakor, a tervben érdekelt hatóságok részvételével.

A tervezet és a környezetvédelmi jelentés megtekinthető a környezetvédelmi ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. szám alatti székhelyén, az ügynökség honlapján, a <http://apmms.anpm.ro> címen, valamint a tergzárdánál 8–16 óra között.

Az érdekelt lakosság észrevételei és javaslatai írásban benyújthatók a környezetvédelmi ügynökség székhelyén Marosvásárhelyen, vagy faxon: 0265-314-985, e-mail: office@apmms.anpm.ro, valamint a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal székhelyén 2024. december 19-éig.

radio.kptv.ro

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

versenyterületet hirdeti autókölcsönző helyiség bérbeadására.

A pályázatokat november 20-án 10 óráig lehet benyújtani, az ajánlatokat ugyanazonnap 12 órakor bontják fel. Felvilágosítás november 12-én 15 óráig kérhető.

Részletek a www.transilvaniaairport.ro oldalon, telefon: 0265/328-888, 0749-014-465.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBÉÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722-I)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (23931-I)

A THEREZIA TEJGYÁR KARBANTARTÓ VILLANYSZERELŐT alkalmaz. Érdeklődni és jelentkezni a 0265/322-440, 0749-228-434 telefonszámokon vagy a therezia@therezia.ro e-mail-címen lehet. (68156-I)

VESZÉLYES FÁK KIVÁGÁSÁT, gyümölcsfák metszését, díszfák kezelését, sövényvágást, elbokrosodott bel- és külterületek takarítását, méterfa összevágását, rönkök foszniba vágását, kutak kitakarítását vállaljuk. Tel. 0756-868-569. (p.-I)

A TORDAI CÉG alkalmaz **SOFÓRT ÁRUKIHORDÁSRA**. Tel. 0744-644-026. (68170-I)

ELADÓ közös udvaron egy kétszobás ház. Tel. 0770-654-836. (24318-I)

MINDENFÉLE

IDŐS, beteg hölgy gondozását vállalom minden hétköznap, a délelőtti órákban, 3-4 órát, szombat, vasárnap kivételével. Érdeklődni a 0365/445-995-ös telefonszámon lehet, 21 óra után. (24330-I)

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak, részletre is. Tel. 0770-873-809. (-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szűnyoghálók, rolók rendelésre. Tel. 0771-383-725. (24245-I)

SÍRKERETEK készítését vállaljuk en-gros árakon: szimpla keret 9.500 lej, dupla keret 12.000 lej, kripta 14.000 lej. Az árak 2025-re érvényesek. Tel. 0749-460-615. (24251-I)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítés-, kapujavítást vagy -késztést, kinti, benti meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési vagy bádogosmunkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0748-087-920, András. (24234-I)

VÁLLALUNK kinti-benti meszelést és bármilyen kisebb javítást. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0748-337-661. (24235-I)

HÁZTETŐ építését cserépből vagy lemezből, meszelést, kinti, benti munkákat és kisebb javításokat vállalunk. Tel. 0758-880-496. (24178-I)

VÁLLALUNK azonnali kezdéssel építkezési munkát, tetőjavítást bármilyen anyagból, saját anyagból is, benti munkát, meszelést, fali-, padló-csempe-lerakást, szigetelést, kerítéskészítést, vashegesztést, bádogosmunkát. Nyugdíjasoknak 12% kedvezmény. Tel. 0759-119-183, 0729-408-696, Nagy István. (24304-I)

MEGEMLEKEZÉS

Megemlékezés

Kegyelettel emlékezünk elhunyt TANÁRAINKRA és OSZTÁLYTÁRSAINKRA a Marosvásárhelyi 2-es Számú Leánylíceum tíz osztályából 1954-ben érettségizett diákok a 70 éves találkozóikon. Sajnáljuk, hogy betegség vagy más okok miatt sokan nem tudtak jelen lenni a találkozón, így csak tízen tudtunk örvendezni egymásnak.

Az A és B osztály szépkorú „leányai”. (-I)

*Ezernyi emlék, mely nyomot hagyott bennünk,
Millió szó, melyet felidézve könnyes lesz a szemünk,
Csillagnyi mosoly, melyet szerettél nekünk,
Köszönjük, hogy itt voltál velünk.*

A fájó elválás emlékével, kegyelettel emlékezünk november 1-jén a csittszentiváni születésű drága szerettünkre,
id. SZÉKELY BÉLÁRA
halálának 3. évfordulóján.
Felejthetetlen, szép emléket mindörökké szívünkben őrizzük.
Isten adjon hamvadó porainak csendes pihenést.

**Bánatos szerettei: felesége, két fia,
menye, két unokája. (24275-I)**

*Már csak emlék vagy,
S ez oly nehéz,
Hisz úgy fáj a szívünk,
Hogy elmentél.
Elhívtak tőlünk
A távoli fények,
De mi még mindig
Visszavárunk Téged.*

November 3-án lesz 12 éve, hogy drága leányunk,

GIERLING ÉVA

áldott jó szíve megszűnt dobogni. Emlékét szeretettel őrizzük.
Szerettei. (24283-I)

*Megállunk néma sírod mellett,
szeretnénk megfogni még egyszer a kezed,
és megköszönni végtelen szereteted. Elfeledni téged soha nem lehet.*

Szomorúan, fájó szívvel emlékezünk november 1-jén a szeretett és drága jó édesanyánkra, nagymamára, feleségre, testvérré, rokonra és jó barátára,
KUSZTOS BERTÁRA
halálának 11. évfordulóján.

Jóságát, szeretetét szívünkben őrizzük. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei, gyermekei és azok családja. (24331-I)

EUROTRANS alapítvány

Számíthat ránk!

Tegye fel kérdéseit!

Az anyasági támogatással kapcsolatosan.

eurotransalapitvany.ro

0364 410 097

Boglárka számíthat ránk!

Hitel mezőgazdászoknak KKV Gépek
 Eszközök Gépek pályázatok KKV Hitel
 KKV Modernizálás KKV Hitel
 pályázatok **LAM** Eszközök Gépek
 Eszközök Hitel
 KKV MICROCREDIT • MIKROHITEL Eszközök Gépek
 Hitel mezőgazdászoknak KKV pályázatok Gépek KKV Hitel

0720 030 804

Megjelent a 2025-ös Hargita kalendárium!

A kiadó szerint ez a csodák könyve csodálatos történetekről, helyekről és emberekről, egy olyan könyv, amely kicsikhez és nagyokhoz egyaránt szól.

Rejtvényeket, vicceket, meséket, recepteket tartalmaz, tehát mindenki talál benne neki tetsző olvasnivalót.

Kapható a régi Poșeta üzlet előtti főtéri újságárusnál.

Ára 29 lej.

ALTER-NATIVE

International Short Film Festival / Festivalul Internațional de Film de Scurt-metraj / Nemzetközi Rövidfilm Fesztivál

Cultural Palace / Palatul Culturii Kultúrpalota Târgu Mureș Marosvásárhely Romania 6-10 November

Organizer: Organizator: www.alternativeiff.ro

Partners:

FINANCED BY • FINANȚAT DE • TÁMOGATÓK

SPONSORS • SPONSORI • SZPONZOROK

MEGAFINANCER • PARTNER MEDIA • MÉDIA PARTNEREK

